

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
«Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση,
πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις»

Α. Επί της αρχής του σχεδίου νόμου

Σε ένα διεθνές περιβάλλον που μεταβάλλεται με ραγδαίους ρυθμούς, με τις ταχύτατες εξελίξεις στην τεχνολογία, την έντονη κινητικότητα και τον αυξημένο ανταγωνισμό παγκοσμίως, η ενίσχυση της ανώτατης εκπαίδευσης αποκτά βαρύνουσα σημασία. Απαιτείται να ξεπεραστούν παθογένειες του παρελθόντος και να επαναπροσδιοριστεί ο ρόλος της, ώστε να ανταποκριθεί με επιτυχία στις προκλήσεις που τίθενται για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας.

Η τελευταία ριζική αναδιαμόρφωση του χάρτη της ανώτατης εκπαίδευσης, που έγινε στις αρχές της δεκαετίας του 1980, πράγματι οδήγησε τότε στην αναβάθμισή της. Έκτοτε, όμως, και με την πάροδο του χρόνου εμφανίστηκαν μια σειρά σημαντικές αδυναμίες, παθογένειες και αγκυλώσεις. Στη διάρκεια των τριανταπέντε ετών που μεσολάβησαν η συγκρότηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΧΑΕ), η εισαγωγή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πιστωτικών Μονάδων, καθώς και το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων επέφεραν ριζικές αλλαγές στο τοπίο της ανώτατης εκπαίδευσης.

Ως προς την τεχνολογική εκπαίδευση, επί πολλά χρόνια στην Ελλάδα αυτή παρεχόταν ως επαγγελματική-μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση, αργότερα ως επαγγελματική-τεχνολογική εκπαίδευση από ανώτερες σχολές και στη συνέχεια ως ανώτατη τεχνολογική εκπαίδευση από Α.Ε.Ι.. Αυτό αποτελούσε πάντα επιλογή του εκάστοτε νομοθέτη, καθότι το Σύνταγμα δεν εισάγει διάκριση της ανώτατης εκπαίδευσης σε τεχνολογική και θεωρητική και ως εκ τούτου δεν επιβάλλει την ύπαρξη και παροχή διακριτής ανώτατης τεχνολογικής εκπαίδευσης και μάλιστα από διακριτά ιδρύματα. Εξάλλου, μια τέτοιου είδους διάκριση είναι όλως αδόκιμη καθώς μεγάλο μέρος των ελληνικών πανεπιστημίων, όπως Πολυτεχνεία, πολυτεχνικές σχολές και άλλα τμήματα, είναι κατεξοχήν τεχνολογικά, οπότε ανέκαθεν η τεχνολογική εκπαίδευση ήταν «ενσωματωμένη» και σε πολλά προγράμματα σπουδών πανεπιστημίων.

Έτσι, κατά τη διακριτική ευχέρεια του εκάστοτε νομοθέτη μέχρι σήμερα έχουν υπάρξει διάφορες μεταβολές, βάσει των αναγκών της χώρας, της κοινωνίας και των διεθνών εξελίξεων. Ειδικότερα, τη δεκαετία του 1960, η τεχνολογική- επαγγελματική εκπαίδευση στην Ελλάδα ήταν μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση και στόχευε στην κατάρτιση «μεσαίων» στελεχών για την κάλυψη των αναγκών των τότε ραγδαία αναπτυσσόμενων οικονομιών. Αυτό ήταν μια αναγκαιότητα όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε άλλες χώρες. Έτσι, το 1970 θεσπίστηκαν τα Κέντρα Ανωτέρας Τεχνικής Εκπαιδύσεως (ΚΑΤΕ- ν. 652/1970) με την παρεμβολή της Παγκόσμιας Τράπεζας και με χρηματοδότησή της. Τα ΚΑΤΕ ήταν διετούς φοίτησης έως και το 1977. Τότε, με τον ν. 576/1977 μετονομάστηκαν σε «Κέντρα Ανωτέρας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαιδύσεως» (ΚΑΤΕΕ) και η φοίτηση ήταν πλέον διετής ή τριετής. Το 1983, με το νόμο 1404, «Δομή και λειτουργία των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων», τα ΚΑΤΕΕ μετονομάστηκαν σε Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.). Δεν εντάσσονταν ακόμη στην ανώτατη εκπαίδευση και είχαν ως αποστολή: α) να παρέχουν θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση, επαρκή για την εφαρμογή επιστημονικών, τεχνολογικών καλλιτεχνικών ή άλλων γνώσεων και δεξιοτήτων στο επάγγελμα, β) να συμβάλλουν στη δημιουργία υπεύθυνων πολιτών, ικανών να συνεισφέρουν ως στελέχη εφαρμογής στα πλαίσια του δημοκρατικού προγραμματισμού, στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, γ) να υλοποιήσουν το δικαίωμα δωρεάν παιδείας κάθε Έλληνα πολίτη, ανάλογα με τις κλίσεις του και με όσα προβλέπουν οι σχετικοί νόμοι.

Ενώ, λοιπόν, αρχικά υπήρχε και επί της ουσίας σαφής διάκριση του ρόλου και της αποστολής των Τ.Ε.Ι. και των Πανεπιστημίων, αλλά και των πτυχίων, η αύξηση του αριθμού των Τμημάτων με την προσθήκη πολλών «μη τεχνολογικών» Τμημάτων στα Τ.Ε.Ι. και «τεχνολογικών» Τμημάτων στα Πανεπιστήμια είχε ως αποτέλεσμα την αλληλοεπικάλυψη γνωστικών αντικειμένων και τη δημιουργία σύγχυσης στους αποφοίτους σχετικά με τα επαγγελματικά τους δικαιώματα και επέφερε την πλήρη ακύρωση της διάταξης του άρθρου 1 του ν. 1404/1983 που προέβλεπε τη σαφή διάκριση και τη συμπληρωματικότητα πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι..

Την ίδια στιγμή στην Ευρώπη, οι τομές και οι εξελίξεις στην τεχνολογική εκπαίδευση στη διάρκεια της δεκαετίας του 1990 ήταν ριζικές σε αρκετές χώρες. Η συγκρότηση του Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαιδύσεως (ΕΧΑΕ) με τη Συνθήκη της Μπολόνια το 1999 έφερε μεγάλες μεταβολές στη διάρθρωση της Ανώτατης Εκπαιδύσεως σε πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για παράδειγμα, στη Μεγάλη Βρετανία τα Polytechnics που ήταν αντίστοιχα ιδρύματα

με τα Τ.Ε.Ι., μετασηματίστηκαν το 1992 σε Πανεπιστήμια και το παράδειγμα αυτό ακολούθησαν έπειτα με μικρές παραλλαγές και στην Πορτογαλία, Ολλανδία, Ελβετία, Βέλγιο και Σουηδία.

Έτσι και στην Ελλάδα, το 2001 τα Τ.Ε.Ι. εντάχθηκαν στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) με τον ν. 2916. Σύμφωνα με την περίπτ. α' της παρ. 1 του άρθρου 1: «Η ανώτατη εκπαίδευση αποτελείται από δύο παράλληλους τομείς: αα) τον πανεπιστημιακό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και την Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών και ββ) τον τεχνολογικό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. β) Τα ιδρύματα των δύο τομέων της ανώτατης εκπαίδευσης λειτουργούν συμπληρωματικά, με διακριτές φυσιογνωμίες και με ρόλους, σκοπό και αποστολή που διαφοροποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τον πανεπιστημιακό τομέα και για τον τεχνολογικό τομέα».

Η «αναβάθμιση», ωστόσο, των Τ.Ε.Ι. δεν ακολουθήθηκε από κάποιο μέτρο, έμεινε στα χαρτιά. Το Σχέδιο «Αθηνά» το 2013 εκκινούσε από την αρχή να διορθώσει τα κακώς κείμενα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τελικά, εμπορούμενο από μία αγωνία εξοικονόμησης πόρων, όχι μόνο δεν απάντησε στα προβλήματα, αντίθετα τα επιδείνωσε. Έκλεισε τμήματα (κυρίως Τ.Ε.Ι.) χωρίς κριτήρια, συγχώνευσε ανόμοια τμήματα, αναδιάρταξε χωρίς ορθολογικά κριτήρια πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι.. Έτσι, παραμένει σήμερα ανοικτό το ζήτημα της πραγματικής αναβάθμισης των Τ.Ε.Ι. παρά τα μεγάλα βήματα που έκαναν πολλά από αυτά χάρη κυρίως στο προσωπικό τους.

Στο δυσμενές αυτό πλαίσιο που είχε δημιουργηθεί, επήλθε η πρώτη ριζική αλλαγή για την ουσιαστική αναδιαμόρφωση και αναβάθμιση της ανώτατης εκπαίδευσης με τον ν. 4521/2018. Κατέστη πλέον σαφές ότι η διάκριση σε Τ.Ε.Ι. και Πανεπιστήμια, σε ιδρύματα τεχνολογικά ή εφαρμοσμένων επιστημών και θεωρητικά ήταν άνευ ουσίας. Ο όρος «τεχνολογικά» είναι αδόκιμος, καθώς πολλές Σχολές και Τμήματα στα Πανεπιστήμια είναι κατεξοχήν τεχνολογικά, όπως π.χ. οι Πολυτεχνικές σχολές. Ακόμη περισσότερο αδόκιμος είναι ο όρος εφαρμοσμένων επιστημών. Επιστημονικά μειώνεται δραματικά και σε ορισμένους κλάδους είναι δυσδιάκριτη η διαφορά ανάμεσα σε «καθαρή» επιστήμη και τις εφαρμογές της. Σε πολλά γνωστικά πεδία όπως οι Οικονομικές Επιστήμες, οι Επιστήμες Μηχανικού και οι Γεωτεχνικές Επιστήμες αλληλεπικαλύπτονται Πανεπιστήμια και ΤΕΙ. Κατά συνέπεια, δεν ωφελεί η διάκριση ανάμεσα σε δύο τύπους ιδρυμάτων, ένα για την «καθαρή» έρευνα και ένα για τις εφαρμογές της. Η πρόοδος της επιστημονικής γνώσης αλλά και η ταχύτατη εξέλιξη των νέων τεχνολογιών τείνουν

να επιβεβαιώσουν τον αδιάσπαστο χαρακτήρα της επιστήμης, των εφαρμογών της και της τεχνολογίας. Από τη μία πλευρά, είναι αδιανόητη σήμερα η εφαρμογή τεχνολογικών μεθόδων και τεχνικών υψηλού επιπέδου χωρίς τη βαθιά γνώση του αντίστοιχου επιστημονικού υπόβαθρου. Από την άλλη πλευρά, όλες οι επιστήμες ενσωματώνουν στη μεθοδολογία τους τις νέες τεχνολογίες (όπως η ευρύτατη χρήση της πληροφορικής και των επικοινωνιών, της μικροηλεκτρονικής, της ρομποτικής). Συνεπώς, η επίκληση της ανάγκης ύπαρξης των πανεπιστημίων εφαρμοσμένων επιστημών, ειδικά σε μία χώρα όπως η Ελλάδα, της οποίας η οικονομία βασίζεται κατά κύριο λόγο στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στερείται νοήματος και δεν ανταποκρίνεται στο συμφέρον και τις αναπτυξιακές ανάγκες του τόπου.

Κατά συνέπεια, επελέγη η λύση της συνολικής αναδιάταξης της Ανώτατης Εκπαίδευσης, με το βλέμμα στο μέλλον και με όραμα τη δημιουργία νέων ισχυρών Ιδρυμάτων που θα ενταχθούν με αξιώσεις στο διεθνή ακαδημαϊκό χάρτη.

Η παρούσα εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, που ξεκίνησε με τον ν. 4521/2018, συνεχίστηκε με τους ν. 4559/2018 και 4589/2019 και συνεχίζεται και με το παρόν νομοσχέδιο, ήρθε ως εξέλιξη σε μια σειρά από μέτρα που ελήφθησαν τα τέσσερα τελευταία χρόνια προκειμένου να ενισχυθεί και να αναβαθμιστεί η Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και ο κοινωνικός και δημόσιος χαρακτήρας της στη χώρα, ύστερα από ουσιαστικό διάλογο με τα Τ.Ε.Ι. και τα πανεπιστήμια, αλλά και αφού ελήφθη πρόνοια για την ταυτόχρονη αναβάθμιση και της επαγγελματικής εκπαίδευσης με το νόμο ν. 4485/2017 και την συνεπαγόμενη ίδρυση διετών προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης, υπό την εποπτεία των Α.Ε.Ι.. Ο νέος θεσμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης αναμένεται να την αναβαθμίσει, καθώς όχι μόνο παρέχει προσανατολισμό στην τεχνική εκπαίδευση, αλλά και ακουμπά στις πραγματικές ανάγκες της οικονομίας, γεγονός που θα είναι επίσης ωφέλιμο και για τα ίδια τα πανεπιστήμια, διότι θα καλύψει το κενό στην εφαρμοσμένη γνώση και τις δεξιότητες, στοιχεία τα οποία αποτελούν τη βάση των διετών προγραμμάτων.

Το εγχείρημα της σύμπραξης των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι πράξη που αναμένεται να προσδώσει σημαντική προστιθέμενη αξία στη χώρα μεταξύ άλλων και για τους ακόλουθους λόγους:

- συνδέεται η υψηλή θεωρητική γνώση των Πανεπιστημίων με την «τεχνολογική εμπειρία» των Τ.Ε.Ι..

- εξασφαλίζεται, μέσα από την αναβάθμισή τους, η βιωσιμότητα ιδιαίτερος των μικρών ιδρυμάτων στο διεθνές ανταγωνιστικό εκπαιδευτικό περιβάλλον που προάγει ευρύτερες συνενώσεις και συνεργασίες.
- αίρεται η ερευνητική ανισότητα, καθώς όλοι πλέον οι καθηγητές έχουν τη δυνατότητα ανάληψης διδακτορικών, γεγονός που όχι μόνο συνάδει με τα τεκταινόμενα στον παγκόσμιο ακαδημαϊκό χώρο.
- εναρμονίζεται η χώρα μας με τις εξελίξεις στην ενωμένη Ευρώπη, καθώς σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες η ανώτερη τεχνική εκπαίδευση μετασηματίστηκε σε πανεπιστημιακή.
- εξοικονομούνται δημόσιοι πόροι, καθώς όχι μόνο θα αξιοποιούνται καλύτερα οι υπάρχουσες υποδομές και διοικητικές υπηρεσίες από τις νεοδημιουργηθείσες ευρύτερες δομές, αλλά θα πραγματοποιούνται και οικονομίες κλίμακας.
- ενθαρρύνεται η συνεργασία και η συνέργεια των ερευνητών, καθώς και η αποτελεσματικότερη αξιοποίηση ερευνητικών υποδομών και εξοπλισμών, αλλά και εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων.

Οι συνέργειες και οι ενοποιήσεις μεταξύ ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης αποτελούν μία συνήθη διαδικασία, τόσο στο διεθνή όσο και στον ευρωπαϊκό χώρο. Η καταγραφή και η μελέτη των διαδικασιών ενοποίησης έχει γίνει αντικείμενο έρευνας και υπάρχει ένας ικανός αριθμός δημοσιευμένων επιστημονικών άρθρων και μελετών από τις οποίες αντλήθηκε σημαντική εμπειρία σχετικά με το παρόν εγχείρημα ενοποίησης. Οι στόχοι των ενοποιήσεων στις περισσότερες των περιπτώσεων είναι η απόκτηση κρίσιμης μάζας, η ενίσχυση των ακαδημαϊκών επιδόσεων των ιδρυμάτων, η επίτευξη οικονομικής αποτελεσματικότητας μέσω της συνδιαχείρισης πόρων και η καλύτερη εναρμόνιση των επιδόσεων μέσω της εξυπηρέτησης του στόχου της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης.

Στον ευρωπαϊκό χώρο ο αριθμός των ενοποιήσεων Ιδρυμάτων έχει αυξηθεί σημαντικά τις δύο τελευταίες δεκαετίες, με βασικό στρατηγικό στόχο την αναδιάρθρωση των εθνικών συστημάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας. Οι ενοποιήσεις αναφέρονται είτε στη δημιουργία μεγάλων μητροπολιτικών Πανεπιστημίων με έδρα μία συγκεκριμένη πόλη είτε στη δημιουργία ακτινικών Πανεπιστημίων οι εγκαταστάσεις των οποίων βρίσκονται σε δύο ή περισσότερες πόλεις μίας ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής. Τα αρχικά Ιδρύματα που ενοποιήθηκαν για τη δημιουργία των νέων Πανεπιστημίων ανήκαν είτε στον Πανεπιστημιακό τομέα της Ανώτατης εκπαίδευσης είτε

στον μη Πανεπιστημιακό τομέα, είτε ήταν ερευνητικά κέντρα, σε οποιονδήποτε συνδυασμό μεταξύ τους.

Η αναδιάταξη της αρχιτεκτονικής της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στη χώρα μας ξεκίνησε με την ίδρυση του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και συνεχίζεται με όλα τα Πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι. της χώρας με στόχο τη δημιουργία ισχυρών, δυναμικών και καινοτόμων Ιδρυμάτων, που ανταποκρίνονται στις διεθνείς προκλήσεις στα γράμματα, τις τέχνες, τον πολιτισμό και τις επιστήμες. Με τη συνολική παρέμβαση που επιχειρείται ανασυγκροτούνται τα Ιδρύματα της χώρας και αποκτούν μέγεθος και δυναμική που τα καθιστά “ορατά” στο διεθνές ακαδημαϊκό στερέωμα.

Το παρόν νομοσχέδιο συνιστά εγχείρημα αναβάθμισης της Ανώτατης Εκπαίδευσης στην Κεντρική Μακεδονία, στην Ανατολική Μακεδονία, στη Δυτική Μακεδονία, στη Δυτική Ελλάδα, στην Πελοπόννησο και στην Κρήτη.

Η συνέργεια που θεσμοθετείται για την Περιφέρεια της Κεντρικής και Ανατολικής Μακεδονίας αποτελεί προϊόν του διαλόγου που θεσμοθετήθηκε ανάμεσα στα μέλη των διοικήσεων του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος (ΔΙΠΑΕ), του Αλεξάνδρειου Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας και του Τ.Ε.Ι. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με τη συμμετοχή και της Πολιτείας. Επιδιώκεται η δημιουργία ενός μεγάλου Πανεπιστημίου, στο πλαίσιο του υφιστάμενου ΔΙΠΑΕ. Το νέο Πανεπιστήμιο θα απευθύνεται στο ελληνικό αλλά και στο διεθνές περιβάλλον και θα παρέχει ελληνικά και ξενόγλωσσα προγράμματα προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών, καθώς και διετή και δια βίου προγράμματα κατάρτισης και επικαιροποίησης των γνώσεων αντίστοιχα. Με το παρόν νομοσχέδιο η δομή του ΔΙΠΑΕ, το οποίο σήμερα στερείται κρίσιμης μάζας, καθίσταται πλήρης, αφού αποκτά και τους τρεις κύκλους σπουδών, στο πλαίσιο ενός μεγάλου Ιδρύματος στο οποίο, αφενός διατηρεί τον επισπεύδοντα ρόλο και αφετέρου συμβάλλει στην ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού χαρακτήρα των τριών Τ.Ε.Ι..

Το ΔΙΠΑΕ ιδρύθηκε το έτος 2005 και άρχισε να λειτουργεί το 2008. Είναι το πρώτο δημόσιο Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα, όπου τα προγράμματα σπουδών διδάσκονται στα αγγλικά. Άξιο μνείας είναι ότι τόσο το ακαδημαϊκό όσο και το διοικητικό προσωπικό του Πανεπιστημίου παρά τις τεράστιες ελλείψεις καταβάλλει σημαντική προσπάθεια ώστε η παρεχόμενη εκπαίδευση να είναι ικανοποιητικού επιπέδου και οι προσφερόμενες διοικητικές υπηρεσίες αποτελεσματικές και αξιόπιστες. Ακόμη, ενθαρρύνει την κοινωνική δικτύωση των φοιτητών και την συνεργασία

τους με τον παραγωγικό ιστό στο πλαίσιο, κυρίως, των διενεργούμενων διπλωματικών εργασιών.

Όμως σε όλη τη διάρκεια της δεκαετίας ο αριθμός των φοιτητών δεν ξεπέρασε τα 350 άτομα ανά έτος, παρά την αύξηση των παρεχομένων προγραμμάτων δευτέρου κύκλου σπουδών. Το μόνιμο διοικητικό προσωπικό είναι ελλιπές και οι ανάγκες εξυπηρετούνται από συμβασιούχους, τα δε υπηρετούντα μέλη Δ.Ε.Π. ανέρχονται σε δέκα (10). Στο πλαίσιο αυτό, οι διδακτικές ανάγκες εξυπηρετούνται κατά κύριο λόγο από καθηγητές προσκεκλημένους από άλλα ελληνικά και διεθνή Πανεπιστήμια, ενώ διαλέξεις παραδίδονται και από επιτυχημένους επαγγελματίες με διεθνή εμπειρία. Περιορισμένη υπήρξε και η προσέλκυση ερευνητικών προγραμμάτων και προγραμμάτων κατάρτισης. Για τους παραπάνω λόγους το κόστος λειτουργίας του ΔΙΠΑΕ είναι υψηλό και οι προϋπολογισμοί ελλειμματικοί.

Αναφορικά με την ερευνητική δραστηριότητα, σε όλη τη διάρκεια της δεκαετίας ολοκληρώθηκε μικρός αριθμός διδακτορικών διατριβών (μόλις 2), ενώ περιορισμένος αριθμός ερευνητικών εργασιών δημοσιεύτηκαν σε διεθνή περιοδικά. Τέλος, παρά τη διακηρυγμένη διεθνή εξωστρέφεια και τον διεθνή προσανατολισμό των προγραμμάτων του, το Διεθνές Πανεπιστήμιο προσέλκυσε περιορισμένο αριθμό αλλοδαπών φοιτητών που κυμάνθηκε διαχρονικά περί το 10-15% του συνόλου των φοιτητών του.

Το ΔΙΠΑΕ προσφέρει μόνο προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών κατά παρέκκλιση του ιδρυτικού του νόμου, ο οποίος προβλέπει και τη διενέργεια προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, που όμως δεν κατάφερε να οργανώσει.

Το Αλεξάνδρειο Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης ιδρύθηκε το 1970, διαθέτει οργανωμένη Πανεπιστημιούπολη και αγρόκτημα. Υπηρετούν 243 μέλη Δ.Ε.Π. και ΕΤΕΠ/ΕΔΙΠ, καθώς και 130 μέλη διοικητικού προσωπικού. Στο Αλεξάνδρειο Τ.Ε.Ι. φοιτούν 20.000 προπτυχιακοί και 1.500 μεταπτυχιακοί φοιτητές, οι οποίοι κατανέμονται σε τέσσερις Σχολές και δεκαεπτά Τμήματα.

Το Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας ιδρύθηκε το 1979, εδρεύει στην πόλη των Σερρών, ενώ λειτουργεί και δύο τμήματα, ένα στο Κιλκίς και ένα στην Κατερίνη. Διαθέτει οργανωμένη Πανεπιστημιούπολη στην πόλη των Σερρών και ικανές κτηριακές εγκαταστάσεις στο Κιλκίς και την Κατερίνη. Υπηρετούν 116 μέλη Δ.Ε.Π. και ΕΤΕΠ/ΕΔΙΠ και 56 μέλη διοικητικού προσωπικού. Στο Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας φοιτούν περίπου 14.000 προπτυχιακοί και 484 μεταπτυχιακοί φοιτητές, οι οποίοι κατανέμονται σε δύο Σχολές και οκτώ Τμήματα. Με στόχο

την κοινωνική παρέμβαση το Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας αναπτύσσει αμφίδρομη πολυεπίπεδη σχέση συνεργασίας με όλους τους αναπτυξιακούς και παραγωγικούς φορείς πρωτίστως της γεωγραφικής του εμβέλειας, αλλά και ολόκληρης της επικράτειας.

Το Τ.Ε.Ι. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης ιδρύθηκε το 1976, εδρεύει στην Καβάλα, ενώ λειτουργεί και μία σχολή στη Δράμα και ένα Τμήμα στο Διδυμότειχο. Διαθέτει οργανωμένη Πανεπιστημιούπολη στην πόλη της Καβάλας και ικανές κτηριακές και εργαστηριακές υποδομές στη Δράμα. Υπηρετούν 104 μέλη ΔΕΠ και ΕΤΕΠ/ΕΔΙΠ και 47 μέλη διοικητικού προσωπικού. Στο Τ.Ε.Ι. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης φοιτούν 12.500 ενεργοί προπτυχιακοί και 461 μεταπτυχιακοί φοιτητές, οι οποίοι κατανέμονται σε τέσσερις Σχολές και εννέα Τμήματα. Άξιομνείας είναι το θεσμοθετημένο εργαστήριο «Ηφαιστος» με υψηλής τεχνολογίας επιστημονικό και ερευνητικό εξοπλισμό, το οποίο διοικείται από διεθνή επιτροπή διακεκριμένων ερευνητών/καθηγητών και το οποίο είναι συνδεδεμένο με το CERN.

Με το παρόν νομοσχέδιο επιτυγχάνεται η ολοκλήρωση της δομής του Διεθνούς Πανεπιστημίου και η ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού χαρακτήρα των τριών Τ.Ε.Ι. μέσω της αναδιοργάνωσης σχολών, τμημάτων και προγραμμάτων σπουδών. Συγκεκριμένα, με το παρόν νομοσχέδιο προτείνεται η ίδρυση του νέου ΔΙΠΑΕ, το οποίο θα προκύψει από την απορρόφηση και μετεξέλιξη του υφιστάμενου ΔΙΠΑΕ, του Αλεξάνδρειου Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας και του Τ.Ε.Ι. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Η σκοπιμότητα ενοποίησης των τεσσάρων ΑΕΙ και της ίδρυσης του νέου Πανεπιστημίου εδράζεται στη στρατηγική μετεξέλιξης των Τ.Ε.Ι. σε Πανεπιστήμια και στη γενικότερη στρατηγική της αναδιάρθρωσης και αναβάθμισης της Ανώτατης Εκπαίδευσης για τη δημιουργία ισχυρότερων ακαδημαϊκών μονάδων, που θα θεραπεύουν σύγχρονα και διεθνώς αναγνωρισμένα επιστημονικά και τεχνολογικά πεδία.

Το νέο ΔΙΠΑΕ θα έχει τη μορφή τέσσερις βασικούς πόλους ως εξής: δύο στη Θεσσαλονίκη (Ανατολική και Δυτική) και από έναν στις Σέρρες και στην Καβάλα, σημερινές έδρες των τεσσάρων ιδρυμάτων και θα διαθέτει πρόσθετα τμήματα στην Κατερίνη, το Κιλκίς, τη Δράμα και το Διδυμότειχο.

Ο οραματικός στόχος του νέου ΔΙΠΑΕ είναι να δώσει έμφαση και να ενθαρρύνει την καινοτομία στη διδασκαλία και στην έρευνα, καθώς και στο διεθνή χαρακτήρα των σπουδών που θα προσφέρει. Το νέο ΔΙΠΑΕ θα στοχεύει, επιπλέον:

Να προσφέρει έναν δημοκρατικό, ακαδημαϊκό χώρο εργασίας για τους φοιτητές και το προσωπικό του.

Να προάγει την έρευνα και τη διδασκαλία στα πεδία της επιστήμης και της τεχνολογίας, στις αλληλεπιδράσεις τους και τις διεπιστημονικές προσεγγίσεις.

Να εγκαθιδρύσει έναν ανοικτό και εποικοδομητικό διάλογο του Πανεπιστημίου με τον κοινωνικό του περίγυρο, να ανταποκριθεί στις ανάγκες των πολιτών και να αναλάβει την κοινωνική ευθύνη να βοηθήσει και να επηρεάσει την ανάπτυξη της κοινωνίας, ιδιαίτερα στο γεωγραφικό χώρο που δραστηριοποιείται.

Βασικά χαρακτηριστικά του νέου ΔΙΠΑΕ θα είναι:

Τα σύγχρονα Προγράμματα Σπουδών που θα θεραπεύουν διεθνώς καταξιωμένα πεδία της επιστήμης και της τεχνολογίας, τα διεπιστημονικά προγράμματα μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών και ο διεθνής χαρακτήρας των προγραμμάτων αυτών.

Η θεσμοθέτηση συστηματικής έρευνας στην πανεπιστημιακού επιπέδου εκπαίδευση με το συνδυασμό καινοτομικών προσεγγίσεων και των παιδαγωγικά πρόσφορων προτύπων ηλεκτρονικής μάθησης και εξ αποστάσεως διδασκαλίας με την πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία.

Η υψηλού επιπέδου έρευνα, που θα καταξιώσει το ίδρυμα διεθνώς καθώς και η στοχευμένη εφαρμοσμένη έρευνα προς όφελος της κοινωνίας σε τοπικό και εθνικό επίπεδο.

Η αποτελεσματική αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στις οργανωτικές, διοικητικές και οικονομικές διαδικασίες του Ιδρύματος.

Τα καινοτόμα χαρακτηριστικά του υφισταμένου ΔΙΠΑΕ καθώς και τα χαρακτηριστικά των Τ.Ε.Ι., μπορούν να αξιοποιηθούν κατά τη διαδικασία της ενοποίησης, με τρόπο ώστε η ώσμωση των διαφορετικών προσεγγίσεων και εμπειριών μεταξύ των εμπλεκόμενων ιδρυμάτων να οδηγήσει στη δημιουργία ενός μεγάλου, καινοτόμου, πρωτότυπου και πειραματικού νέου Πανεπιστημίου.

Οι πολλαπλές διεθνείς συνεργασίες με Ιδρύματα του εξωτερικού, που έχουν αναπτύξει όλα τα υπό ενοποίηση Ιδρύματα, θα αξιοποιηθούν κατάλληλα και επιλεκτικά, ώστε να δημιουργηθεί ένα δίκτυο συνεργαζόμενων ιδρυμάτων σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, που θα βοηθήσει το νέο ΔΙΠΑΕ να αποκτήσει έναν πραγματικά εξωστρεφή χαρακτήρα τόσο στην εκπαίδευση όσο και στην έρευνα.

Όσον αφορά τη Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας, με το παρόν νομοσχέδιο δημιουργούνται συνέργειες ανάμεσα στα υπάρχοντα δύο Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφέρειας: το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας και το Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας. Ο διάλογος που θεσμοθετήθηκε ανάμεσα στα δύο Ιδρύματα με τη συμμετοχή και της Πολιτείας κατέληξε στην παρούσα πρόταση, που συγκροτεί ένα μεγάλο και ισχυρό Ίδρυμα στη Δυτική Μακεδονία, ικανό να πρωταγωνιστήσει όχι μόνο στη χώρα αλλά και διεθνώς και να αποτελέσει έναν πόλο ανάπτυξης απαραίτητο για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας που είναι μια από τις πλέον αδύναμες περιφέρειες της χώρας αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο διάλογο που διεξήχθη λήφθηκαν υπόψη κυρίως τα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά του Πανεπιστημίου και του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας, ο στρατηγικός σχεδιασμός των δύο Ιδρυμάτων, το διαμορφούμενο πλαίσιο δημιουργίας ενός Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας και η αναγκαιότητα συμμετοχής και περαιτέρω υποστήριξης του ακαδημαϊκού χώρου της περιοχής στην ανάπτυξη και αναδιοργάνωση του επιστημονικού, τεχνολογικού, πολιτισμικού, κοινωνικού και οικονομικού ιστού της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας είναι ένα σχετικά μικρό Ίδρυμα, με έτος ίδρυσης το 2003 που αποτελείται από 3 Σχολές και 6 Τμήματα και χωροθετείται σε δύο πόλεις της Δυτικής Μακεδονίας, την Κοζάνη (Πολυτεχνική Σχολή) και τη Φλώρινα (Παιδαγωγική Σχολή και Σχολή Καλών Τεχνών). Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας έχει ιδιόκτητες εγκαταστάσεις στη Φλώρινα ενώ για την Κοζάνη χρησιμοποιεί δημόσιο κτιριακό απόθεμα αλλά και ενοικιαζόμενα κτίρια. Αυτή τη χρονική περίοδο υπάρχει εγκεκριμένο κτιριολογικό πρόγραμμα που υλοποιείται με την κατασκευή Πανεπιστημιούπολης στην Κοζάνη και σημαντικές κτιριακές επενδύσεις στη Φλώρινα.

Το Δυτικής Μακεδονίας αποτελεί ένα ανεπτυγμένο εκπαιδευτικό Ίδρυμα με έτος ίδρυσης το 1975 και διαθέτει 4 Σχολές και 11 Τμήματα διασπαρμένα σε 5 πόλεις της Δυτικής Μακεδονίας: Κοζάνη, Πτολεμαΐδα, Φλώρινα, Καστοριά, Γρεβενά. Το Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας διαθέτει ένα επιστημονικό δυναμικό το οποίο το τελευταίο διάστημα εκλέγεται και αξιολογείται με τις ίδιες διαδικασίες και κριτήρια με τα μέλη ΔΕΠ των Πανεπιστημίων. Κάποια από τα 11 Τμήματα του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας υπηρετούν γνωστικά αντικείμενα τα οποία είναι συμπληρωματικά ως προς αυτά του Πανεπιστημίου και θα μπορούσαν να ενισχύσουν υφιστάμενους κύκλους σπουδών του Πανεπιστημίου δημιουργώντας επιστημονικές συνέργειες και κρίσιμες μάζες

εκπαίδευσης και έρευνας. Κάποια άλλα Τμήματα είναι ευθέως ανταγωνιστικά με αυτά του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Το Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας έχει ιδιόκτητες εγκαταστάσεις στις 4 από τις 5 πόλεις στις οποίες δραστηριοποιείται.

Και τα δύο Ιδρύματα έχουν τα χαρακτηριστικά "Ιδρύματος περιφέρειας". Αποτελούν κεφάλαιο για την περιοχή, συνεισφέρουν στο τοπικό ΑΕΠ με το σύνολο του προϋπολογισμού τους, τα έξοδα διαβίωσης των φοιτητών τους, το εισόδημα των εργαζομένων τους αλλά και το πλήθος των ερευνητικών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων τα οποία διαχειρίζονται. Διαθέτουν πλούσιο εξειδικευμένο εργαστηριακό εξοπλισμό, εξειδικευμένο επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό και εκτός της διδασκαλίας και της έρευνας προσφέρουν γνώσεις και υπηρεσίες σε μια σειρά προβλήματα των τοπικών κοινωνιών. Παρόλα αυτά μέχρι και σήμερα φαίνεται να αδυνατούν να έχουν το ρόλο του "καταλύτη" στο αναπτυξιακό γίγνεσθαι στη Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Τίθεται λοιπόν σήμερα περισσότερο από ποτέ η αναγκαιότητα αναστοχασμού του ρόλου τους όχι μόνο στην περιφερειακή αλλά και στην εθνική και διεθνή του διάσταση.

Στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) της Δυτικής Μακεδονίας, αναφέρονται τα εξής χαρακτηριστικά της εν λόγω περιφέρειας:

α) Η Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας διαθέτει έκταση 9.451 km² (ποσοστό 7,16% της χώρας) και πληθυσμό 291.731 κατοίκων (2,58% της χώρας, Eurostat 2012). Ο πληθυσμός της περιφέρειας, ο οποίος συγκεντρώνεται σε ποσοστό σχεδόν 50% στην Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης, μειώθηκε κατά την τελευταία δεκαετία.

β) Με την ολοκλήρωση του διευρωπαϊκού και εθνικού οδικού δικτύου, ενισχύεται τόσο η εσωτερική συνοχή της Περιφέρειας, όσο και η διαμόρφωση ενός ενιαίου Βαλκανικού χώρου συνεργασίας και ανάπτυξης που αναδεικνύει την κομβική θέση της. Κατά συνέπεια, η Δυτική Μακεδονία μετασχηματίζεται από ακριτική περιφέρεια αποκομμένη μέχρι πρότινος από τους γείτονές της, σε μία περιοχή που ενισχύει συνεχώς τη θέση της επικοινωνιακά, ενεργειακά αλλά και επιχειρηματικά.

γ) Η γεωγραφική θέση της Δυτικής Μακεδονίας, συνδυαζόμενη με το γεγονός ότι αποτελεί τη μόνη περιφέρεια της Ελλάδας χωρίς διέξοδο προς τη θάλασσα, διαμορφώνουν μια χωροταξική ενότητα με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά φυσικά γνωρίσματα, αναφορικά με τη συνύπαρξη ορεινών περιοχών και ομαλών εκτάσεων, το ποικιλόμορφο φυσικό περιβάλλον με την πλούσια πανίδα και χλωρίδα και το μεγαλύτερο στη χώρα δυναμικό επιφανειακών υδάτων. Τα χαρακτηριστικά

αυτά συνθέτουν ένα χώρο, ο οποίος με την εφαρμογή του κατάλληλου αναπτυξιακού μοντέλου μπορεί να αναδειχθεί σε σχετικά ελκυστικό τόπο ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων & διαβίωσης.

δ) Κυρίαρχη είναι η θέση του τομέα της ενέργειας στην περιφερειακή οικονομία, αλλά και η συμβολή του στη συνολική παραγωγή σε εθνικό επίπεδο (κατά την περίοδο 2010 – 2012 οι θερμικές και υδροηλεκτρικές μονάδες της Περιφέρειας συμμετείχαν με ποσοστό από 52% έως 55% στην συνολική ηλεκτρική παραγωγή στο διασυνδεδεμένο σύστημα), καθιστώντας τη Δυτική Μακεδονία ως το ενεργειακό κέντρο της χώρας.

ε) Η ευρύτερη περιοχή βρίσκεται σε άμεση εξάρτηση από το μητροπολιτικό κέντρο της Θεσσαλονίκης αναφορικά με τις υπηρεσίες κυρίως της υγείας, δευτερευόντως της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και για το μεγαλύτερο μέρος των οικονομικών συναλλαγών. Σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα, η βελτίωση της προσβασιμότητας ενισχύει τις επιδράσεις που δέχεται από τα μεγάλα αστικά κέντρα, τα οποία αποτελούν συγχρόνως αποδέκτες των υπηρεσιών και προϊόντων της Δυτικής Μακεδονίας.

στ) Στο πλαίσιο της τέταρτης προγραμματικής περιόδου η Δυτική Μακεδονία ήταν μια από τις τρεις Περιφέρειες Στατιστικής Σύγκλισης (Phasing Out) της Ελλάδας με το κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης (ΜΑΔ) υψηλότερο του 75% του αντιστοίχου της ΕΕ-25 και μικρότερο του 75% της ΕΕ-15, λαμβάνοντας ως έτος βάσης υπολογισμού το έτος 2003.

ζ) Η Δυτική Μακεδονία εντάσσεται στις Περιφέρειες Μεταβατικής Στήριξης.

Αναφορικά με το ρόλο των Περιφερειών της Ευρώπης, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ως προς τις 4 βασικές προκλήσεις (Παγκοσμιοποίηση, Δημογραφική Αλλαγή, Κλιματική Αλλαγή και Ενέργεια) της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» βρίσκεται μαζί με το σύνολο σχεδόν των Περιφερειών του Νότου της Ε.Ε σε ευάλωτη θέση και ειδικότερα αναφορικά με την Κλιματική Αλλαγή και την Ενέργεια.

Πέραν των παραπάνω στοιχείων και διαπιστώσεων, είναι γεγονός ότι ο ιστορικός και πολιτιστικός χώρος της Δυτικής Μακεδονίας πλήττεται επί πολλές δεκαετίες από μία σειρά από διαρθρωτικές αδυναμίες και παρά τις σημαντικές προσπάθειες των τελευταίων ετών εξακολουθεί να σημειώνει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να αντιμετωπίζει περιβαλλοντικά προβλήματα που συνδέονται με την εντατική αξιοποίηση των ορυκτών καυσίμων της περιοχής. Τα παραπάνω προβλήματα σε συνδυασμό με τις ραγδαίες

αλλαγές στο ενεργειακό τοπίο που σχετίζονται με τη μείωση των διαθέσιμων ενεργειακών πόρων, την επιβολή σημαντικών περιορισμών στην παραγωγή για περιβαλλοντικούς λόγους και την απελευθέρωση στην αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας, καθιστούν ευάλωτη τη Δυτική Μακεδονία σε μελλοντική κοινωνική κρίση.

Από τη διεθνή εμπειρία, σε περιοχές όπου αντιμετώπισαν προβλήματα ισχυρές βιομηχανικές δραστηριότητες, η δημιουργία και ανάπτυξη τοπικών Πανεπιστημίων ήταν καταλυτική για την εξομάλυνση των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων και τη μετάβαση σε μια νέα κοινωνική ισορροπία και ανάπτυξη. Είναι χαρακτηριστικό πάντως ότι μεταξύ των θεματικών στόχων (ΘΣ) που έχουν τεθεί στο ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας (σύμφωνα και με τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης) δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας (ΘΣ 1) καθώς και η επένδυση στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση (ΘΣ 10).

Η παρουσία ενός ισχυρού περιφερειακού Πανεπιστημίου στην περιοχή αποτελεί μία αναγκαία συνθήκη για να αντισταθμίσει τις παραπάνω απειλές προσφέροντας στη νέα γενιά τη δυνατότητα να παραμείνει στον τόπο της και να μπορέσει να αποκτήσει υψηλού επιπέδου εκπαίδευση σε γενικά αλλά και θέματα τοπικού ενδιαφέροντος όπως είναι η ενέργεια, το περιβάλλον, οι ανθρωπιστικές σπουδές, η πρωτογενής παραγωγή. Βασικός στόχος είναι η καλλιέργεια επιστημονικών περιοχών που θα παράγουν κρίσιμη μάζα επιστημονικού δυναμικού για την κάλυψη των αναγκών της περιοχής και τη δημιουργία νέων δραστηριοτήτων υψηλής προστιθέμενης αξίας που θα συνεισφέρουν στη μετάλλαξη του παραγωγικού ιστού της περιοχής και στη δημιουργία νέων ευκαιριών απασχόλησης.

Επίσης, η Δυτική Μακεδονία είναι η πύλη της χώρας προς τα νοτιοδυτικά Βαλκάνια. Οι μέχρι σήμερα εξελίξεις, οι επιζητούμενες σχέσεις καλής γειτονίας καθώς και η άμβλυνση των όποιων αντιθέσεων, θα αναδείξει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τον πρωταγωνιστικό ρόλο της Δυτικής Μακεδονίας στα Βαλκάνια. Σε αυτό μπορεί να συντελέσει το νέο Πανεπιστήμιο το οποίο μπορεί να υποστηρίξει τους δύο πυλώνες (α) της εκπαίδευσης και (β) διασυνοριακών σχέσεων και της ενέργειας.

Με το παρόν νομοσχέδιο, το νέο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας φιλοδοξεί να ολοκληρώσει την ακαδημαϊκή του συγκρότηση προσφέροντας στη νέα γενιά της Δυτικής Μακεδονίας (και όχι μόνο) την πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας σπουδές σε ένα εύρος επιστημονικών πεδίων χωρίς να χρειαστεί να μεταναστεύσουν από τον τόπο τους και αν το

κάνουν αυτό να είναι από επιλογή και όχι από ανάγκη. Ταυτόχρονα, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας επιδιώκει την προσέλκυση νέων ανθρώπων από την Ελλάδα και το εξωτερικό που θα επιλέξουν να σπουδάσουν στο Ίδρυμά λόγω του κύρους, της ποιότητας και της ελκυστικότητας των προγραμμάτων σπουδών που προσφέρει.

Ειδικότερα με το παρόν νομοσχέδιο επιδιώκεται:

α) Η εξασφάλιση της καθολικότητας, της ισόρροπης ανάπτυξης και της συμπληρωματικότητας επιμέρους γνωστικών πεδίων (Εφαρμοσμένες και Θεωρητικές Επιστήμες, Ανθρωπιστικές και Φυσικές Επιστήμες, Τεχνολογία και Πολιτισμός).

β) Η δημιουργία Τμημάτων σε επιστημονικά πεδία τα οποία έχουν σημαντικές προοπτικές στην αγορά εργασίας και ανταποκρίνονται στις ανάγκες μιας σύγχρονης ανοικτής, εξωστρεφούς και δημιουργικής οικονομίας.

γ) Η ενίσχυση της διεπιστημονικής έρευνας δημιουργώντας σύγχρονα Ερευνητικά Ινστιτούτα σε διεπιστημονικά αντικείμενα, τα οποία θα προάγουν με πιο αποτελεσματικό τρόπο την έρευνα σε νέους τομείς αιχμής.

δ) Η ενίσχυση των δεσμών του Ιδρύματος με το παραγωγικό σύστημα και τους κοινωνικούς φορείς της περιφέρειας και της χώρας, προσφέροντας υψηλό επίπεδο σπουδών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, έρευνα που αντιμετωπίζει τις δικές τους προκλήσεις και ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους.

Λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη δομή, τα χαρακτηριστικά του επιστημονικού προσωπικού των δύο Ιδρυμάτων, τη θεματική εξειδίκευση και γεωγραφική διασπορά των υφιστάμενων Τμημάτων, τις συζητήσεις στο πλαίσιο της Επιτροπής που όρισε ο Υπουργός Παιδείας επιλέχθηκε ως πλέον ρεαλιστικό ένα κεντρικό σενάριο, το οποίο επιτρέπει την ακαδημαϊκή ανάπτυξη του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας σε πέντε πόλεις (Κοζάνη, Φλώρινα, Καστοριά, Γρεβενά και Πτολεμαΐδα) με την αξιοποίηση των υποδομών και του επιστημονικού δυναμικού που εργάζεται σε αυτές και από τα δύο Ιδρύματα. Στη δημιουργία νέων Τμημάτων έγιναν επιλογές που μπορούν να υποστηριχθούν άμεσα από το ακαδημαϊκό προσωπικό και τις υποδομές των δύο Ιδρυμάτων. Το σχέδιο λαμβάνει υπόψη τις πραγματικές ανάγκες αλλά και τις δυνατότητες που υπάρχουν στην κάθε πόλη της Περιφέρειας.

Πιο συγκεκριμένα, στην Κοζάνη (ενεργειακό κέντρο της χώρας) αναπτύσσεται η Πολυτεχνική Σχολή και τα Οικονομικά Τμήματα, γεγονός που στηρίζεται στο επιστημονικό προσωπικό που ήδη διαθέτει.

Να σημειωθεί ότι όχι μόνο για την Κοζάνη αλλά και για το μεγαλύτερο μέρος της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας το θέμα της ενέργειας αποτελεί τον κεντρικό άξονα έδρασης των αναπτυξιακών προσπαθειών της περιοχής. Στην περιοχή υπάρχει σημαντική τεχνογνωσία σε ενεργειακά θέματα αλλά η μείωση των λιγνιτικών αποθεμάτων και η επικείμενη μετάβαση στη μεταλιγνιτική περίοδο απαιτούν τον εμπλουτισμό και στροφή της παραπάνω τεχνογνωσίας σε νέες σύγχρονες μεθόδους παραγωγής.

Η εδραίωση λοιπόν ισχυρής Πολυτεχνικής Σχολής με έμφαση στην Ενέργεια έχει να διαδραματίσει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της περιοχής με την εκπαίδευση και την έρευνα σε θέματα κυρίως νέων ενεργειακών τεχνολογιών και στη μεταφορά και εφαρμογή τεχνολογίας και τεχνογνωσίας στην τοπική παραγωγική διαδικασία. Η Ενεργειακή Πολυτεχνική Σχολή έχει ως αποστολή αφενός την παροχή υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης εναρμονισμένης με τις ανάγκες της κοινωνίας σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές και αφετέρου τη διεξαγωγή υψηλής ποιότητας βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας σε ένα διεθνές και ανταγωνιστικό περιβάλλον, προτείνοντας πρακτικές και περιβαλλοντικά επιθυμητές λύσεις, οι οποίες θα βοηθούν τη βιομηχανία και γενικότερα την οικονομία του τόπου.

Στη Φλώρινα που είναι μια αγροτική περιοχή αλλά με κουλτούρα στις τέχνες, δημιουργείται Σχολή Γεωπονικών Επιστημών και μετονομάζεται και ενισχύεται η παλιά Παιδαγωγική Σχολή σε Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, αξιοποιώντας το επιστημονικό προσωπικό που ήδη υπάρχει.

Στα Γρεβενά και στην Καστοριά δημιουργούνται οικονομικά Τμήματα ενώ παράλληλα η Καστοριά ενισχύεται με τη Σχολή Θετικών Επιστημών αλλά και Τμήμα Επικοινωνίας και Ψηφιακών Μέσων που τόσο έχει ανάγκη λόγω της εξωστρεφούς οικονομίας της με το γουνεμπόριο.

Τέλος στην Πτολεμαΐδα δημιουργούνται Τμήματα Υγείας, γεγονός που στηρίζεται από την ύπαρξη του Μποδοσάκειου Νοσοκομείου, αλλά και υπηρετεί το λαϊκό αίσθημα όπως και την έμφαση που θα πρέπει να δοθεί στην υγεία λόγω της λειτουργίας των ρυπογόνων εργοστασίων.

Παράλληλα με τα παραπάνω θεσμοθετείται η λειτουργία Πανεπιστημιακού Ερευνητικού Κέντρου Δυτικής Μακεδονίας το οποίο θα ενσωματώσει ερευνητικές δομές και δραστηριότητες στον χώρο της Δυτικής Μακεδονίας και το οποίο αρχικά αποτελείται από επτά (7) ερευνητικά Ινστιτούτα με εξειδικευμένο αντικείμενο που θα προωθούν την έρευνα σε τομείς αιχμής και υψηλού ενδιαφέροντος για την περιοχή.

Για το ίδιο το Πανεπιστήμιο από το παρόν νομοσχέδιο αναμένονται τα εξής:

- α) Μεγαλύτερη συμπληρωματικότητα μεταξύ της ακαδημαϊκής θεωρίας και των εφαρμογών της
- β) Διευρυμένες συνέργειες και δράσεις συνεργασίας μεταξύ των διδασκόντων
- γ) Περισσότερη και πλουσιότερη διαθεματικότητα κατά την ανάπτυξη ερευνητικών δράσεων καθώς και υψηλότερο επιστημονικό κύρος και ακαδημαϊκό εκτόπισμα στις επιστημονικές έρευνες και εργασίες. Μεγαλύτερη αναγνωρισιμότητα στην ελληνική και διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα
- δ) Ευέλικτα Προγράμματα Σπουδών με περισσότερα μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής για τους φοιτητές
- ε) Ακαδημαϊκή εξωστρέφεια, με περισσότερες δυνατότητες ανάπτυξης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων
- στ) Βελτίωση της ελκυστικότητας του νέου ιδρύματος από τους υποψήφιους φοιτητές, με μακροπρόθεσμο αποτέλεσμα την αύξηση των βάσεων εισαγωγής τους
- ζ) Καλύτερη αξιοποίηση κτηριακών και τεχνικών υποδομών στη διδασκαλία και τη διοίκηση
- η) Καλύτερη διοικητική οργάνωση και μοίρασμα διοικητικής εμπειρίας
- θ) Περισσότερες και διευρυμένες δυνατότητες στη λειτουργία των εργαστηρίων.

Επομένως το παρόν νομοσχέδιο ισχυροποιεί τη Δυτική Μακεδονία στον ακαδημαϊκό χάρτη και δημιουργεί προϋποθέσεις για τη δημιουργική επανεκκίνηση της ανώτατης εκπαίδευσης στην περιοχή με όραμα να αποτελέσει θύλακα γνώσης και προσφοράς στην κοινωνία αλλά και σημαντικό μοχλό οικονομικής άνθησης και ανάπτυξης. Είναι πλέον υποχρέωση της ακαδημαϊκής κοινότητας του νέου Ιδρύματος να αξιοποιήσει τις δυνατότητες που δίνονται ώστε να παίξει έναν ισχυρό ρόλο στην ανάπτυξη της Δυτικής Μακεδονίας.

Το Τ.Ε.Ι. Κρήτης έχει την έδρα του στο Ηράκλειο Κρήτης και ακαδημαϊκές εγκαταστάσεις σε πέντε πόλεις (Ηράκλειο, Χανιά, Ρέθυμνο, Άγιο Νικόλαο, Σητεία). Αποτελείται από πέντε (5) Σχολές και δεκατρία (13) ακαδημαϊκά Τμήματα. Επίσης, στο Ίδρυμα λειτουργούν σήμερα δεκαπέντε (15) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών που εγκρίθηκαν και ξεκίνησαν (ή συνέχισαν) τη λειτουργία τους το Σεπτέμβριο του 2018. Πρέπει να σημειωθεί ότι το Τ.Ε.Ι. Κρήτης έχει πολυετή συμμετοχή σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών που ξεκίνησαν ήδη από το 2004 με τη συνεργασία των ακαδημαϊκών μονάδων του Ιδρύματος με το Πανεπιστήμιο Κρήτης, το Ε.Κ.Π.Α. αλλά και με ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια. Παράλληλα, πολλές διδακτορικές

διατριβές έχουν εκπονηθεί τα τελευταία χρόνια στα ερευνητικά εργαστήρια του ΤΕΙ Κρήτης, με τους Καθηγητές του Ιδρύματος να συμμετέχουν σε τριμελείς ή/και επταμελείς επιτροπές παρακολούθησης, παρά το γεγονός ότι οι ακαδημαϊκές μονάδες του Ιδρύματος δεν είχαν τη δυνατότητα μέχρι σήμερα οργάνωσης διδακτορικών σπουδών.

Σε ότι αφορά το μόνιμο προσωπικό του Τ.Ε.Ι. Κρήτης, αυτό αποτελείται από τις παρακάτω ομάδες εργαζομένων:

1. Μέλη ΔΕΠ: 154 (+16 νέες θέσεις σε διαδικασία πλήρωσης)
2. Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.ΔΙ.Π.): 8
3. Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (ΕΤΕΠ): 40
4. Διοικητικό προσωπικό: 118

Το Μάιο του 2016 πραγματοποιήθηκε η εξωτερική αξιολόγηση του Τ.Ε.Ι. Κρήτης από Επιτροπή Εξωτερικών Εμπειρογνομόνων, η οποία ορίστηκε από την Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας (ΑΔΙΠ). Στην αξιολόγηση αυτή, η επιτροπή των εξωτερικών αξιολογητών έδωσε το χαρακτηρισμό «Θετικά (Positive Evaluation)» στο Τ.Ε.Ι. Κρήτης. Επίσης, ολοκληρώθηκε στις 13/12/2018 η αξιολόγηση του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες της ΑΔΙΠ με πολύ θετικά αποτελέσματα και τελική κατάταξη “substantial compliance”.

Το Τ.Ε.Ι. Κρήτης προσφέρει σήμερα υψηλού επιπέδου έρευνα με στόχο την άμεση συμβολή της, αφενός στην εκπαίδευση και αφετέρου στη στήριξη της κοινωνίας και την ανάπτυξη της οικονομίας της Κρήτης και ευρύτερα της Ελλάδας, με την αντίστοιχη ερευνητική πολιτική του να εστιάζεται στη δημιουργία κουλτούρας ποιότητας και αριστείας σε όλα τα επίπεδα. Ειδικότερα, το Τ.Ε.Ι. Κρήτης έχει να επιδείξει κάτω από το διαχειριστικό πλαίσιο του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) και της Επιτροπής Ερευνών διαχρονικά, αλλά ιδίως τα τελευταία χρόνια, μια σημαντική ερευνητική και αναπτυξιακή δραστηριότητα σε πολλά επιστημονικά πεδία, η οποία τεκμηριώνεται από το σημαντικό αριθμό ερευνητικών και αναπτυξιακών έργων που υλοποιεί, τα στατιστικά στοιχεία από επίσημες βάσεις δεδομένων, αλλά και τις πολυπληθείς εθνικές και διεθνείς συνεργασίες στις οποίες εμπλέκεται. Ο προϋπολογισμός των έργων που έχει διαχειριστεί ο Ε.Λ.Κ.Ε. του Τ.Ε.Ι. Κρήτης την τελευταία 5ετία (2013-2018) ξεπερνά τα 80εκ. ευρώ. Ως αποτέλεσμα, το Τ.Ε.Ι. Κρήτης βρίσκεται στην υψηλότερη θέση μεταξύ των Τ.Ε.Ι. της χώρας, όσον αφορά την προσέλκυση ανταγωνιστικών

χρηματοδοτήσεων, ενώ βρίσκεται ταυτόχρονα σε υψηλή θέση μεταξύ όλων των ελληνικών Α.Ε.Ι., ξεπερνώντας μια σειρά από ελληνικά Πανεπιστήμια.

Πρόσφατα, η έκθεση του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης για την περίοδο 2002/2016, ανέδειξε ότι το ΤΕΙ Κρήτης βρίσκεται στη κορυφή των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων που παράγουν τις περισσότερες επιστημονικές δημοσιεύσεις, ενώ ταυτόχρονα ξεπερνά έξι Πανεπιστήμια της χώρας. Επίσης, για την ίδια χρονική περίοδο, το Τ.Ε.Ι. Κρήτης βρίσκεται στη πρώτη θέση μεταξύ των Τ.Ε.Ι. και ξεπερνά επτά Πανεπιστήμια της χώρας σε σχέση με τη διεθνή αναγνώριση του επιστημονικού έργου των ερευνητικών του ομάδων. Συμπερασματικά, όπως φαίνεται από τους δείκτες που παρουσιάζει η τελευταία έκδοση του ΕΚΤ, οι επιστημονικές δημοσιεύσεις του Τ.Ε.Ι. Κρήτης διακρίνονται για την ποιότητα, την αριστεία και την πρωτοτυπία τους και αναγνωρίζονται σε σημαντικό βαθμό από άλλους επιστήμονες σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Τα ακαδημαϊκά δεδομένα, οι αξιολογήσεις που έχει λάβει το Τ.Ε.Ι. Κρήτης από την ΑΔΙΠ, αλλά και οι καταγραφές του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι:

(α) Το Τ.Ε.Ι. Κρήτης, είναι σήμερα ένα Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, που από την ένταξή του το 1983 στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και -κυρίως- από το 2001 στην Ανώτατη Εκπαίδευση, συνεχώς εξελίσσεται, συχνά με αλματώδη τρόπο, και σήμερα θεωρείται με βάση διεθνώς αποδεκτούς δείκτες και αξιολογήσεις, ένα από τα ακαδημαϊκά καλύτερα Τ.Ε.Ι. της χώρας, που σε αρκετούς δείκτες μάλιστα υπερτερεί έναντι πολλών ελληνικών Πανεπιστημίων. Η μεγάλη πλειονότητα των μελών ΔΕΠ του Ιδρύματος διαθέτει πολύ υψηλά ακαδημαϊκά προσόντα. Συνολικά, το Τ.Ε.Ι. Κρήτης παρέχει υψηλής ποιότητας προπτυχιακή και μεταπτυχιακή εκπαίδευση, όπως προκύπτει κι από τις εξωτερικές αξιολογήσεις του Ιδρύματος και των Τμημάτων του, ενώ οι απόφοιτοί του έχουν διαχρονικά καταλάβει σημαντικές θέσεις στον παραγωγικό (δημόσιο και ιδιωτικό) ιστό της Κρήτης, αλλά και ολόκληρης της χώρας.

(β) Τα επιστημονικά πεδία που θεραπεύουν τα Τμήματα του Τ.Ε.Ι. Κρήτης σχετίζονται άμεσα με βασικούς πυλώνες της ελληνικής οικονομίας, αλλά και ειδικότερα της οικονομίας της Κρήτης.

(γ) Το Τ.Ε.Ι. Κρήτης έχει μια συστηματική δραστηριότητα εξωστρέφειας, τόσο προς τις τοπικές κοινωνίες της Κρήτης, όσο και προς τους παραγωγικούς φορείς του νησιού και της χώρας. Αυτό άλλωστε καταγράφεται από (i) την πληθώρα προγραμματικών συμβάσεων για την υλοποίηση ερευνητικών και αναπτυξιακών δράσεων με Δήμους και την Περιφέρεια Κρήτης, (ii) το σημαντικότερο αριθμό ερευνητικών έργων με ιδιωτικές επιχειρήσεις και φορείς της Κρήτης,

αλλά και ολόκληρης της χώρας (17 εγκεκριμένα έργα στο πρόγραμμα «Ερευνώ, Δημιουργώ, Καινοτομώ» της ΓΓΕΤ), (iii) τη συμμετοχή σε δίκτυα πανελληνίας εμβέλειας (ή και το συντονισμό αυτών), σε εγκεκριμένες εθνικές υποδομές σε συνέργεια με υποδομές πανευρωπαϊκής διάστασης, με τη συμμετοχή δημόσιων Πανεπιστημίων, Ερευνητικών Κέντρων, αλλά και εταιρειών εθνικής διάστασης.

δ) Το Τ.Ε.Ι. Κρήτης έχει αναπτύξει στέρεες και αποδοτικές εκπαιδευτικές και ερευνητικές συνεργασίες με τα άλλα ακαδημαϊκά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα της Κρήτης.

Με βάση τις παραπάνω διαπιστώσεις, τα ακαδημαϊκά χαρακτηριστικά και τις εν γένει εκπαιδευτικές και ερευνητικές επιδόσεις των ακαδημαϊκών του μονάδων, το Τ.Ε.Ι. Κρήτης, πληροί όλες τις προϋποθέσεις για την ένταξή του στον Πανεπιστημιακό τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Η ακαδημαϊκή διάρθρωση του νέου Πανεπιστημίου, που θα προκύψει από την εξέλιξη του Τ.Ε.Ι. Κρήτης, στηρίζεται:

- * Στην υπάρχουσα ακαδημαϊκή δομή και διάρθρωση του Τ.Ε.Ι. Κρήτης και κατά συνέπεια το διαθέσιμο ανθρώπινο ακαδημαϊκό δυναμικό.
- * Στις υποδομές του Τ.Ε.Ι. Κρήτης με έμφαση κυρίως σε αυτές που είναι ιδιόκτητες.
- * Στις επιστημονικές περιοχές ποιότητας και αριστείας, που εντοπίζονται μέσα από τις δημοσιεύσεις και τις χρηματοδοτήσεις που έχει διαχειριστεί το Ίδρυμα.
- * Στην πρόθεση να αποτελέσει η πρόταση εξέλιξης του Τ.Ε.Ι. Κρήτης ευκαιρία για την ενίσχυση των συνεργειών μεταξύ των Α.Ε.Ι. και των ερευνητικών κέντρων της Κρήτης, καθώς και την κατά το δυνατό αποφυγή νέων επικαλύψεων, μεταξύ των γνωστικών αντικειμένων των διαφόρων Τμημάτων.

Σχετικά με τις συνέργειες που αφορούν την Περιφέρεια της Πελοποννήσου και της Δυτικής Ελλάδας, όπως και στις άλλες Περιφέρειες έτσι και στην περίπτωση αυτή γνώμονας είναι η ανασυγκρότηση των Ιδρυμάτων με αναδιάρθρωση των ακαδημαϊκών Τμημάτων με δημιουργία νέων και δυναμικών αντικειμένων σπουδών με σκοπό την ενεργή απάντηση στις διεθνείς προκλήσεις. Στόχος είναι και εδώ η ενίσχυση των Πανεπιστημίων, ώστε να ανταποκριθούν τόσο στις ανάγκες των φοιτητών όσο και στις ανάγκες της χώρας. Οι διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου οι οποίες αφορούν τα τέσσερα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης των δύο Περιφερειών (Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου), ήτοι το Πανεπιστήμιο Πατρών, το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, το Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας και το Τ.Ε.Ι. Πελοποννήσου

συμβάλλουν στην ενδυνάμωσή τους, στην αναδιαμόρφωση του χάρτη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη χώρα και στη νέα της αρχιτεκτονική.

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου ιδρύθηκε το 2000 και έχει 9 Τμήματα κατανομημένα σε 5 Σχολές. Η έδρα του είναι η Τρίπολη και οι έδρες των Σχολών εκτείνονται σε όλες τις πρωτεύουσες των νομαρχιακών ενοτήτων της Περιφέρειας Πελοποννήσου (Κόρινθος, Ναύπλιο, Τρίπολη, Καλαμάτα και Σπάρτη). Έχει 205 μέλη ΔΕΠ και μέλη ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ και 65 μέλη διοικητικού προσωπικού.

Το Τ.Ε.Ι Πελοποννήσου ιδρύθηκε το 1988. Βρίσκεται σε ένα ενιαίο χώρο στην Καλαμάτα (στην περιοχή Αντικάλαμος), ενώ ένα Τμήμα του βρίσκεται στη Σπάρτη με αντίστοιχες υποδομές και υπηρεσίες. Έχει 95 μέλη ΔΕΠ και μέλη ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ και 55 μέλη διοικητικού προσωπικού.

Για την σύνταξη των διατάξεων χρησιμοποιήθηκαν τα εξής κριτήρια:

1. Να συγκροτηθούν ισχυρά και βιώσιμα τμήματα που θεραπεύουν διακριτά και αναγνωρισμένα διεθνώς γνωστικά πεδία με προοπτικές να καλλιεργήσουν τις επιστήμες, τις τέχνες και τα γράμματα και να μορφώνουν και να καταρτίζουν όσο γίνεται αρτιότερα τους φοιτητές τους.
2. Να δημιουργηθούν σχολές και ερευνητικοί πόλοι με ομοειδή αντικείμενα, όσο αυτό είναι δυνατόν με βάση τους υφιστάμενους χωρικούς περιορισμούς.
3. Να αξιοποιηθεί το υφιστάμενο προσωπικό όλων των κατηγοριών (διδασκτικό, ερευνητικό, διοικητικό) με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Για το λόγο αυτό όπως σημειώνεται στο νομοσχέδιο κανένα μέλος του προσωπικού όλων των κατηγοριών δεν μετακινείται παρά μόνο αν το επιθυμεί.
4. Να συγκροτηθούν δομές και πανεπιστημιακά ερευνητικά κέντρα που θα συμβάλλουν στην προαγωγή της έρευνας, της διδασκαλίας και της μάθησης, θα αξιοποιήσουν τα συγκριτικά δεδομένα κάθε πόλης και περιοχής και, τέλος, θα προσδώσουν νέο δυναμισμό στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.
5. Να ιδρυθούν καινοτόμα προγράμματα διετούς εκπαίδευσης από το νέο ίδρυμα σε τομείς που προάγουν την προσωπική ανάπτυξη των αποφοίτων των ΕΠΑ.Λ., τους ανοίγουν νέες προοπτικές προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση, συντελούν στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών και οικονομιών, και, τέλος, συμβάλλουν στην εθνική οικονομία.

Εν κατακλείδι, με τον παρόν νομοσχέδιο δημιουργείται μία νέα αρχιτεκτονική στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου προχωρώντας στην ίδρυση νέων Τμημάτων και αυξάνοντας τον

αριθμό των Σχολών του, με τα ακαδημαϊκά Τμήματα να είναι στραμμένα στις σύγχρονες προκλήσεις και τα μελλοντικά διακυβεύματα στο χώρο των τεχνών, της διατροφής και των επιστημών υγείας και της τεχνολογίας. Επιπλέον, με το παρόν νομοσχέδιο θεσπίζονται νέες δομές εντός του Πανεπιστημίου, όπως τα Πανεπιστημιακά Ερευνητικά Κέντρα. Με τον τρόπο αυτό το νέο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου καθίσταται το μοναδικό Α.Ε.Ι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, ισχυροποιεί την παρουσία του σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και αποκτά μακρόπνοη ακαδημαϊκή προοπτική.

Ακόμη εντονότερη γίνεται η ισχυροποίησή του με την ένταξη σε αυτό και μελών Δ.Ε.Π. του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας και τη δημιουργία στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου Σχολής Μηχανικών.

Ομοίως, μία νέα αρχιτεκτονική δημιουργείται και στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, τόσο με την ένταξη σε αυτό του μεγαλύτερου μέρους του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας, όσο και με τη δημιουργία νέων Τμημάτων μεταξύ των οποίων και της τέταρτης Νομικής στη χώρα.

Το Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας προήλθε από τη συγχώνευση του Τ.Ε.Ι. Πάτρας και του Τ.Ε.Ι. Μεσολογγίου το 2013, έχει έδρα την Πάτρα και συνίσταται από τέσσερις (4) Σχολές και δεκαέξι (16) Τμήματα με έδρα την Πάτρα, το Μεσολόγγι, τη Ναύπακτο, το Αίγιο, την Αμαλιάδα και τον Πύργο.

Η συνέργεια που θεσμοθετείται αποτελεί προϊόν του διαλόγου ανάμεσα στα μέλη των διοικήσεων του Πανεπιστημίου Πατρών και του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας με τη συμμετοχή και της Πολιτείας. Στόχος ήταν η συγκρότηση ενός μεγάλου και ισχυρού ιδρύματος στη Δυτική Ελλάδα, που θα εξειδικεύεται σε νέα καινοτόμα θέματα, ικανό να πρωταγωνιστήσει όχι μόνο στη χώρα αλλά και διεθνώς και να αποτελέσει έναν πόλο ανάπτυξης για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Στο διάλογο που διεξήχθη λήφθηκαν υπόψη κυρίως τα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά του Πανεπιστημίου Πατρών και του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας, ο στρατηγικός σχεδιασμός των δύο Ιδρυμάτων, το διαμορφούμενο πλαίσιο δημιουργίας ενός Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας και η αναγκαιότητα συμμετοχής και περαιτέρω υποστήριξης του ακαδημαϊκού χώρου της περιοχής στην ανάπτυξη και αναδιοργάνωση του επιστημονικού, τεχνολογικού, πολιτισμικού, κοινωνικού και οικονομικού ιστού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Το Πανεπιστήμιο Πατρών ιδρύθηκε με το ν.δ. 4425 της 11ης Νοεμβρίου 1964, με έδρα την πόλη της Πάτρας. Το Πανεπιστήμιο Πατρών διαθέτει πέντε Σχολές σε δύο πόλεις. Το

Πανεπιστήμιο Πατρών, διακρίνεται στην Ελλάδα και διεθνώς λόγω των ισχυρών Σχολών του όπως η Πολυτεχνική, Επιστημών Υγείας, Θετικών Επιστημών και Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων.

Η Σχολή Θετικών Επιστημών ιδρύθηκε πρώτη στο Πανεπιστήμιο Πατρών το 1966, ως Φυσικομαθηματική Σχολή και μετέπειτα Θετικών Επιστημών με τα Τμήματα Βιολογίας (ιδρύθηκε το 1966), Μαθηματικών (ιδρύθηκε το 1966), Φυσικής (ιδρύθηκε το 1966), Χημείας (ιδρύθηκε το 1966), Γεωλογίας (ιδρύθηκε το 1977), Επιστήμης των Υλικών (ιδρύθηκε το 1999). Ορισμένα Τμήματα αυτών των Σχολών (όπως τα Τμήματα Ηλεκτρολόγων και Τεχνολογίας Υπολογιστών και το Μηχανικών Η/Υ και Πληροφορικής) ήταν τα πρώτα στη χώρα. Ειδικότερα, οι απόφοιτοι του Τμήματος Μηχ. Η/Υ & Πληροφορικής από το 1984, στελέχωσαν το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα και ήταν το ανθρώπινο δυναμικό στο οποίο στηρίχθηκε η Κοινωνία της Πληροφορίας. Τα δε συνεχώς αναπτυσσόμενα θεωρητικά Τμήματα της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, πλαισιώνουν τα Επιστημονικά του Πεδία. Το Πανεπιστήμιο Πατρών πρωτοπόρησε διαθέτοντας το πρώτο Τμήμα Φιλοσοφίας στη χώρα.

Με το Π.Δ. 89/4-6-2013 (ΦΕΚ Α' 130/5-6-13) το προβλεπόμενο στις διατάξεις του ν. 3794/2009 (Α' 156) Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας, καταργήθηκε και τρία (3) από τα Τμήματά του εντάχθηκαν στο Πανεπιστήμιο Πατρών, διατηρώντας την έδρα τους στο Αγρίνιο, εκ των οποίων τα δύο (2) εντάχθηκαν στη Σχολή Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και το ένα (1) στην Πολυτεχνική Σχολή του Ιδρύματός μας.

Ακολούθως ανασυγκροτήθηκαν οι Σχολές του Πανεπιστημίου Πατρών και ορίστηκαν εφεξής ως ακολούθως:

- α) Σχολή θετικών επιστημών με έδρα την Πάτρα και 6 Τμήματα.
- β) Σχολή Επιστημών Υγείας με έδρα την Πάτρα και 2 Τμήματα.
- γ) Πολυτεχνική Σχολή με έδρα την Πάτρα και 8 Τμήματα.
- δ) Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών με έδρα την Πάτρα και 5 Τμήματα.
- ε) Σχολή Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων με έδρα την Πάτρα και 4 Τμήματα.

Το Πανεπιστήμιο λειτουργεί σε Πανεπιστημιούπολη 2.600 στρεμμάτων εκτός της πόλης των Πατρών, πλήρως οργανωμένης και με πλήρη υλικοτεχνική υποδομή, καθώς και στην πόλη του Αγρινίου (τρία τμήματα) που εντάχθηκαν στο Πανεπιστήμιο Πατρών με το π.δ. 89/2013.

Στην παγκόσμια λίστα ταξινόμησης «Webometrics» του ισπανικού κέντρου επιστημονικών ερευνών CSIC (έκδοση Ιανουαρίου 2018) το Πανεπιστήμιο Πατρών κατατάσσεται στο 1,8% της

παγκόσμιας ελίτ, την τέταρτη θέση ανάμεσα στα 77 εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας που αξιολογήθηκαν από το CSIC τη συγκεκριμένη περίοδο και βελτίωσε εντυπωσιακά την κατάταξή του σε διεθνές επίπεδο, σε σχέση με το προηγούμενο εξάμηνο: από την 541η πέρασε στην 486η θέση.

Στους θεμελιώδεις στρατηγικούς στόχους του Πανεπιστημίου Πατρών περιλαμβάνονται:

- Η εκπαίδευση υψηλού επιπέδου σε όλους τους τομείς και τα επίπεδα σπουδών
- Η παραγωγή έρευνας υψηλού επιπέδου με βάση διεθνή πρότυπα και η σύνδεση της έρευνας και καινοτομίας με την παραγωγή
- Η προώθηση και αναγνώριση της αριστείας και της καινοτομίας
- Η ισχυροποίηση της εξωστρέφειας και της διεθνούς παρουσίας
- Η διαρκής βελτίωση της οικονομικής ευρωστίας, της προσβασιμότητας και της αποτελεσματικότητας της διοίκησης
- Η στελέχωση σε ανθρώπινο δυναμικό και η ανάπτυξη του Πανεπιστημίου σε γνωστικά αντικείμενα
- Η συντήρηση και ανάπτυξη υποδομών
- Η επικαιροποίηση των κανονισμών λειτουργίας του
- Η Φοιτητική Μέριμνα
- Η Διασφάλιση ποιότητας

Στο πλαίσιο λοιπόν του στρατηγικού σχεδιασμού ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Πατρών, προτάθηκε με απόφαση Συγκλήτου στο Υπουργείο η ίδρυση Νομικής Σχολής, η οποία σύμφωνα με τους στόχους του ιδρύματος αναμένεται να έχει χαρακτηριστικά που θα την διακρίνουν από τις τρεις υφιστάμενες Νομικές Σχολές (ΕΚΠΑ, ΑΠΘ, ΔΠΘ) και να αφορούν στη Νομική Σκέψη και Πράξη του μέλλοντος. Επίσης, στο πλαίσιο ανάπτυξης του Ιδρύματος κρίνεται σκόπιμη η δημιουργία Σχολής Γεωπονικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών με σύγχρονα γνωστικά αντικείμενα που σχετίζονται με την ανάπτυξη της τοπικής και εθνικής οικονομίας. Η ίδρυση και λειτουργία Γεωπονικής Σχολής είναι απολύτως σκόπιμη διότι έχει άμεση σχέση με το μεγαλύτερο μέρος της τοπικής οικονομικής δραστηριότητας τόσο όσον αφορά τον πρωτογενή τομέα (αγροτική παραγωγή, ζωική παραγωγή, ιχθυοκαλλιέργειες) όσο και τον τομέα της μεταποίησης (επιχειρήσεις αγροτικών προϊόντων, τροφίμων και ποτών που λειτουργούν και εδρεύουν στο Νομό). Θα αυξήσει την εξωστρέφεια των Τμημάτων που εδρεύουν στο Αγρίνιο και το Μεσολόγγι και θα ενισχύσει τις πολλές και σημαντικές υπάρχουσες συνεργασίες τους με αγροτικές επιχειρήσεις και αγροτικούς

συνεταιρισμούς της περιοχής καθώς και με επιχειρήσεις μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, τροφίμων και ποτών που εδρεύουν στο Νομό. Τέλος, θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει όλες τις υπάρχουσες υποδομές εργαστηρίων και εγκαταστάσεων που υπάρχουν στο Αγρίνιο και το Μεσολόγγι με σκοπό την άμεση εύρυθμη λειτουργία όλων των Τμημάτων της. Σημαντική είναι επίσης η ίδρυση τμήματος ΤΕΦΑΑ. Το ίδρυμα είναι σαφές ότι ισχυροποιείται, πέρα από τα νέα Τμήματα ιδρύονται και νέες δομές, όπως είναι το Πανεπιστημιακό Ερευνητικό Κέντρο, ενώ με την ευρύτητα των γνωστικών αντικειμένων που καλύπτει, σε συνδυασμό με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιφέρειας στην οποία εδρεύει και συνδέονται με την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά, ανοίγονται στο ίδρυμα προοπτικές για περαιτέρω εξέλιξη και ίδρυση ακόμη και ξενόγλωσσων προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών σε συνεργασία με το Διεθνές Πανεπιστήμιο.

Στο τρίτο μέρος του νομοσχεδίου επέρχονται σημαντικές βελτιώσεις στο πλαίσιο λειτουργίας των πειραματικών σχολείων. Τα Πειραματικά Σχολεία ιδρύθηκαν με τον ν. 4376/1929 (Α' 300) «Περί ιδρύσεως Πειραματικών Σχολείων εν τοις Πανεπιστημίοις Αθηνών και Θεσσαλονίκης». Παράλληλα με τα Πειραματικά λειτουργούσαν και τα Πρότυπα Σχολεία, τα οποία υπάγονταν σε διαφορετικό νομικό καθεστώς. Πολλά χρόνια αργότερα, το 1972, ιδρύθηκε το Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Πατρών με υπουργική απόφαση, το οποίο περιλάμβανε Δημοτικό και Γυμνάσιο.

Με τον ν. 1566/1985 (Α' 167) «Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» αποφασίστηκε η μετατροπή όλων των Πρότυπων Σχολείων σε Πειραματικά και ταυτόχρονα πραγματοποιήθηκαν αλλαγές στη λειτουργία των Πειραματικών Σχολείων. Μεταξύ άλλων, τροποποιήθηκε ο τρόπος εισαγωγής των μαθητών, με την καθιέρωση κλήρωσης ως μόνου τρόπου επιλογής.

Ως προς το εκπαιδευτικό προσωπικό των Πειραματικών Σχολείων προβλεπόταν η μετάθεση ή απόσπαση εκπαιδευτικών με συγκεκριμένα κριτήρια, όπως «η επιμόρφωση, η μετεκπαίδευση, οι μεταπτυχιακές σπουδές, η επιστημονική συγκρότηση και γενικότερα τα αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα». Δόθηκε παράλληλα η δυνατότητα ίδρυσης περισσότερων Πειραματικών Σχολείων, τα οποία θα υπάγονταν σε Α.Ε.Ι.. Έτσι, το 1995 ιδρύθηκε το Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Αιγαίου (Μυτιλήνη), το 1997 το Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Κρήτης (Ρέθυμνο) και το 2000 το Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (Θεσσαλονίκη).

Το πλαίσιο λειτουργίας των Πειραματικών Σχολείων τροποποιήθηκε με τον ν. 3966/2011 (Α' 118) «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις». Ο ανωτέρω νόμος καθιέρωσε την εισαγωγή των μαθητών στα Πειραματικά και Πρότυπα Σχολεία με εξετάσεις και καθόρισε νέο, ιδιάζων υπηρεσιακό καθεστώς για τους εκπαιδευτικούς, με την θέσπιση πενταετούς θητείας και ανώτατο όριο τις δύο θητείες.

Με τον ν. 4327/2015 (Α' 50) «Επείγοντα μέτρα για την Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» τροποποιήθηκαν επί μέρους διατάξεις του ν. 3966/2011 (Α' 118).

Οι προτεινόμενες διατάξεις κρίνονται αναγκαίες για το σκοπό της περαιτέρω αναβάθμισης των σχολείων αυτών, καθώς και της εκπαίδευσης γενικότερα, μέσω της αλληλεπίδρασης των Πειραματικών και Προτύπων Σχολείων με τα υπόλοιπα σχολεία.

Σκοπός του παρόντος είναι η περαιτέρω προαγωγή της εκπαιδευτικής έρευνας, η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, η ανάπτυξη πιλοτικών εφαρμογών και ερευνητικών δραστηριοτήτων και η δοκιμή νέων προγραμμάτων σπουδών, ωρολογίων προγραμμάτων, διδακτικών εργαλείων, σχολικών εγχειριδίων και άλλου εκπαιδευτικού υλικού, καθώς και διδακτικών μεθόδων και τρόπων λειτουργίας της σχολικής μονάδας. Στους τομείς αυτούς τα τελευταία χρόνια παρατηρήθηκαν ελάχιστες δράσεις σε λίγα σχολεία, αποσπασματικά και χωρίς την απαραίτητη αποτύπωση αποτελεσμάτων ή συμπερασμάτων και τη συνακόλουθη διάχυσή τους.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις μειώνεται η περιττή γραφειοκρατία που προκλήθηκε με τον ν. 3966/2011 (Α' 118), ενώ ενισχύονται οι αρμοδιότητες του Συλλόγου Διδασκόντων, ο οποίος υπό το προηγούμενο καθεστώς είχε λιγότερες αρμοδιότητες συγκριτικά με όσα ισχύουν ως προς τα υπόλοιπα σχολεία. Εξορθολογίζεται έτσι η συζυγία αρμοδιοτήτων μεταξύ Συλλόγου Διδασκόντων, ΕΠ.Ε.Σ. και Ε.Ε.Π.Π.Σ. (πρώην Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και ενισχύεται η δημοκρατική λειτουργία των σχολείων αυτών.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις παρέχεται η δυνατότητα υποβολής αίτησης εισαγωγής μαθητή σε ένα Πειραματικό και σε ένα Πρότυπο Σχολείο, σε αντίθεση με το υφιστάμενο πλαίσιο που περιορίζει το δικαίωμα υποβολής αίτησης σε μία από τις δύο ανωτέρω περιπτώσεις σχολείων.

Θεσμοθετείται για πρώτη φορά η δυνατότητα σύστασης Πειραματικών Τμημάτων για ορισμένο χρονικό διάστημα σε μη Πειραματικά Σχολεία. Έτσι, παρέχεται η δυνατότητα σε μη Πειραματικά Σχολεία να δοκιμάσουν διδακτικά εργαλεία, σχολικά εγχειρίδια και άλλο εκπαιδευτικό υλικό, καθώς και διδακτικές μεθόδους με το υπάρχον διδακτικό προσωπικό και δίνεται η ευκαιρία σε εκπαιδευτικούς μη Πειραματικών Σχολείων να πειραματιστούν σε νέες εκπαιδευτικές πρακτικές. Σκοπός των Πειραματικών Τμημάτων είναι η συμβολή όλων των σχολείων στην κάλυψη αναγκών του εκπαιδευτικού συστήματος σε ερευνητικές ανάγκες και η διάχυση καλών εκπαιδευτικών πρακτικών. Η σύσταση Πειραματικών Τμημάτων διευκολύνει την εφαρμογή εξειδικευμένων ερευνητικών προγραμμάτων σε μη Πειραματικά Σχολεία και την συνακόλουθη αποτίμηση αποτελεσμάτων.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις αντικαθίσταται η Δ.Ε.Π.Π.Σ. από την Ε.Ε.Π.Π.Σ., ενώ διατηρείται η ύπαρξη του ΕΠ.Ε.Σ.. Τα όργανα αυτά έχουν αμιγώς επιστημονικό χαρακτήρα. Επίσης, θεσπίζεται η ανάδειξη από τον Σύλλογο Διδασκόντων των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στο ΕΠ.Ε.Σ. και καταργούνται οι ισχύουσες αδιαφανείς διαδικασίες.

Επιπλέον καταργείται ο θεσμός της πενταετούς θητείας και επανασυστήνονται οργανικές θέσεις στα Πειραματικά και Πρότυπα Σχολεία. Η επαναφορά της οργανικότητας κρίνεται απαραίτητη καθώς αίρει το κλίμα ανασφάλειας του εκπαιδευτικού προσωπικού και εξασφαλίζει την απαραίτητη εκπαιδευτική συνέχεια. Τα σχολεία, Πρότυπα ή Πειραματικά, πρέπει να αποτελούν εκπαιδευτικές κοινότητες με παρελθόν, παρόν και μέλλον, με παλαιότερους και νεώτερους εκπαιδευτικούς, με μνήμη σχολεία όπου η εκπαιδευτική εμπειρία ζυμώνεται με καινοτόμες ιδέες και προσεγγίσεις.

Η δε θέσπιση της αποτίμησης του έργου των Πειραματικών και των Προτύπων Σχολείων εγγυάται την βελτιστοποίηση του εκπαιδευτικού έργου.

Στο τέταρτο μέρος περιλαμβάνονται οι διατάξεις με τις οποίες τροποποιείται το π.δ. 38/2010 που αφορά στην μεταφορά επαγγελματικών προσόντων.

Στο παρόν σχέδιο νόμου προτείνεται ένα σύστημα ελεύθερης πρόσβασης που δεν διαταράσσει την αξιοπιστία και τον αδιάβλητο χαρακτήρα των πανελλαδικών εξετάσεων, ανοίγοντας την πόρτα της ελεύθερης πρόσβασης σε τμήματα χαμηλότερης ζήτησης, με ταυτόχρονη αναβάθμιση του απολυτηρίου του Λυκείου, όπως συμβαίνει και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, ώστε να εξασφαλίζεται ακόμη και στα Τμήματα αυτά η εισαγωγή φοιτητών

με αξιολογικά κριτήρια που συνάπτονται με την προσωπική αξία και ικανότητα των ενδιαφερομένων.

Η δυνατότητα ελεύθερης πρόσβασης με μόνο το απολυτήριο είναι μία από τις μεγάλες τομές της μεταρρύθμισης. Η ελεύθερη πρόσβαση στα Πανεπιστήμια αποτελεί κατάκτηση πολλών χρόνων για αρκετές από τις βασικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τυγχάνει ευρείας αποδοχής. Ο παρακάτω πίνακας που βρίσκεται στην πιο πρόσφατη μελέτη του Εθνικού Οργανισμού Εξετάσεων (ΕΟΕ) περί Ευρωπαϊκών Εξεταστικών Συστημάτων του 2016 αποδεικνύει ότι η πρόσβαση στα ΑΕΙ καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από τις επιδόσεις των μαθητών στο απολυτήριο και πολλές φορές βασίζεται αποκλειστικά σε αυτές

Πίνακας 1: Τρόπος εισαγωγής στη δημόσια Τριτοβάθμια Εκπαίδευση άλλων χωρών (πηγή: Μελέτη ΕΟΕ, 2016, τίτλος: Ευρωπαϊκά Εξεταστικά Συστήματα)

ΧΩΡΑ	Πρόσβαση στην Τριτοβάθμια	Παρατηρήσεις
ΓΑΛΛΙΑ	Β. Απολυτήριο χωρίς εξετάσεις και Ε. άλλη διαδικασία	Η πρόσβαση στη Γαλλία εξαρτάται από δύο κριτήρια: από το απολυτήριο και μαθήματα που δίνουν σε κάποια πανεπιστήμια ή προπαρασκευαστικά στάδια για σχολές «κύρους» Classes Préparatoires aux Grandes Écoles.
ΙΣΠΑΝΙΑ	Γ. Απολυτήριο και εξετάσεις	
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	Ε. Άλλη διαδικασία	Απολυτήριο Δευτεροβάθμιας, Πιστοποιητικό Β/θμιας Επαγγ. Εκπ/σης, πιστοποιητικό προ-πανεπιστημιακής εκπ/σης

ΣΛΟΒΑΚΙΑ	Β. Απολυτήριο χωρίς εξετάσεις και Ε. Άλλη διαδικασία	Η πρόσβαση γίνεται κυρίως με τα Απολυτήρια Γενικής Ανώτερης Β/θμιας και Επαγγελματικής Εκπ/σης. Για κάποιες σχολές ισχύουν εισαγωγικές εξετάσεις.
ΑΥΣΤΡΙΑ	Ε. Άλλη διαδικασία	Σε κάποιες σχολές η πρόσβαση γίνεται μόνο με το απολυτήριο, σε κάποιες άλλες με το απολυτήριο + εξετάσεις.
ΑΓΓΛΙΑ	Ε. Άλλη διαδικασία	Οι σχολές θέτουν τα κριτήρια. Εγκρίνουν ή απορρίπτουν τους υποψηφίους με βάση τις ελάχιστες απαιτήσεις που θέτουν. Υπεύθυνος Οργανισμός των αιτήσεων των μαθητών προς τα πανεπιστήμια είναι ο UCAS (Universities and Colleges Admissions Service). Χρηματοδοτείται από τα Παν/μια και τους αιτούντες.
ΠΟΛΩΝΙΑ	Δ. Μόνο εξετάσεις	Κάποια τμήματα έχουν ως προϋπόθεση και το απολυτήριο Λυκείου καθώς και επιδόσεις σε κάποια μαθήματα που τα ίδια τα ιδρύματα απαιτούν (π.χ αρχιτεκτονική - σχέδιο).

Στην Ελλάδα, αν και έχει προταθεί κατά καιρούς η ελεύθερη πρόσβαση στα ΑΕΙ, έως τώρα δεν είχε ποτέ τολμήσει καμία κυβέρνηση να την εφαρμόσει διότι οι διαφορετικές προτάσεις βασιζόνταν σε ιδέες που είτε ήταν ανέφικτες ή έθεταν εν αμφιβόλω την αξιοπιστία του συστήματος εισαγωγής. Στο παρόν σχέδιο νόμου προτείνεται για πρώτη φορά ένα σύστημα ελεύθερης πρόσβασης που δεν διαταράσσει την αξιοπιστία και τον αδιάβλητο χαρακτήρα των πανελλαδικών εξετάσεων, ενώ ταυτόχρονα ανοίγει την πόρτα της ελεύθερης πρόσβασης σε τμήματα χαμηλότερης ζήτησης. Η διαδικασία της μεταρρύθμισης της εισαγωγής στα ΑΕΙ σε συνδυασμό με τις δράσεις αναβάθμισης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μέσα από τις συνέργειες Πανεπιστημίων και ΤΕΙ για την επίτευξη εξορθολογισμού, τη διαμόρφωση ιδρυμάτων μεγάλης κλίμακας και τη δημιουργία νέων τμημάτων σε ελκυστικά επιστημονικά πεδία θα απελευθερώσει αφενός τις δυνάμεις των ΑΕΙ και θα δώσει για πρώτη φορά τη δυνατότητα σπουδών σε πανεπιστήμια με μόνο προαπαιτούμενο το απολυτήριο.

Με το νέο σύστημα οι υποψήφιοι καλούνται να κάνουν μια πρώτη επιλογή τμημάτων που ονομάζουμε Α΄ δήλωση, η οποία δεν έχει κανένα δεσμευτικό χαρακτήρα ως προς τις τελικές επιλογές των υποψηφίων. Η ιδέα βασίζεται στην αντίληψη ότι, αν ένας υποψήφιος έχει αποφασίσει ότι επιθυμεί να αποκτήσει πανεπιστημιακές γνώσεις ή να ασκήσει ένα επάγγελμα που προϋποθέτει Τμήμα ΑΕΙ που δεν έχει υψηλή ζήτηση, δεν έχει κανένα λόγο να υποστεί όλη τη διαδικασία των πανελλαδικών εξετάσεων.

Με το νέο σύστημα μπορεί να γνωρίζει πολύ νωρίς ότι εξασφάλισε την εισαγωγή του και ότι δεν έχει να αγωνιά για τίποτε άλλο εκτός από την κτήση του απολυτηρίου του. Αν ωστόσο αλλάξει γνώμη και επιθυμεί να επιδιώξει την εισαγωγή του σε πανεπιστημιακό τμήμα που απαιτεί πανελλαδικές λόγω ζήτησης, τίποτε απολύτως δεν τον εμποδίζει να κάνει κανονικά τη δήλωσή του τον Φεβρουάριο, να ακυρώσει την Α΄ δήλωση και να διαγωνιστεί στις πανελλαδικές εξετάσεις. Συνεπώς η Α΄ δήλωση είναι μια επιπλέον δυνατότητα που δε δεσμεύει καθόλου τους υποψηφίους. Επίσης, κατ' αυτόν τον τρόπο και τον μειωμένο αριθμό των επιλογών της Α΄ δήλωσης, οι μαθητές δηλώνουν τα Τμήματα στα οποία πραγματικά επιθυμούν να σπουδάσουν και αναμένεται να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο να καταλαμβάνουν θέσεις σε Α.Ε.Ι. στα οποία ποτέ δεν πρόκειται να φοιτήσουν, στερώντας τη θέση αυτή από κάποιον άλλο που πραγματικά επιθυμεί να εισαχθεί στα Τμήματα αυτά.

Αναλυτικά το σύστημα προβλέπει τα εξής:

1. Μετά το πέρας της προθεσμίας για αλλαγή Ομάδας Προσανατολισμού, όλοι οι μαθητές που επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση υποχρεούνται να συμπληρώσουν Α΄ δήλωση προτίμησης με περιορισμένο αριθμό προτιμήσεων Τμημάτων, στα οποία επιθυμούν να φοιτήσουν.
2. Με βάση τις προτιμήσεις των μαθητών και τον αριθμό εισακτέων που θα έχει αποφασιστεί ανά Τμήμα, θα προκύψει ένας αριθμός Τμημάτων για τα οποία ο αριθμός των προτιμήσεων θα είναι μικρότερος από τον αριθμό εισακτέων. Αυτά τα Τμήματα, στα οποία ο αριθμός των αιτήσεων υπολείπεται των διαθέσιμων θέσεων, ονομάζονται «Τμήματα με θέσεις ελεύθερης πρόσβασης» (ΤΕΠ).
3. Τα υπόλοιπα Τμήματα, δηλαδή εκείνα στα οποία ο αριθμός των αιτήσεων υπερβαίνει τις διαθέσιμες θέσεις, ονομάζονται «Τμήματα πρόσβασης μόνο με πανελλαδικές εξετάσεις» (ΤΠΠΕ).

4. Λίγες μέρες αργότερα, ο μαθητής ενημερώνεται για το ποιες από τις προτιμήσεις του αντιστοιχούν σε ΤΠΠΕ και ποιες σε ΤΕΠ. Από το σύνολο των δηλώσεων θα προκύψουν:

(1) Αυτές στις οποίες θα συμπεριλαμβάνεται ένα τουλάχιστον ΤΕΠ και

(2) Αυτές στις οποίες όλα τα Τμήματα είναι ΤΠΠΕ.

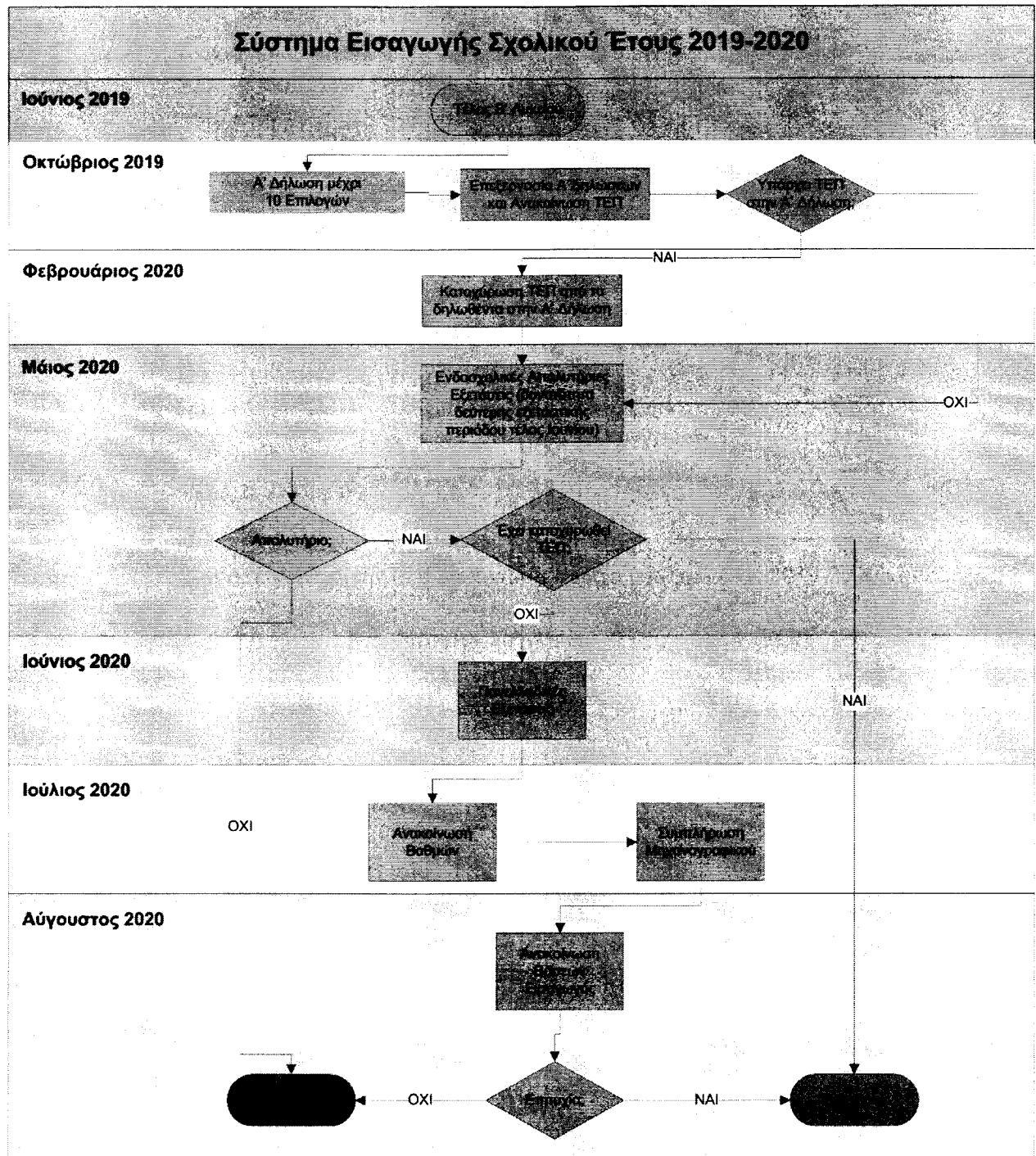
5. Οι μαθητές της κατηγορίας (2), θα διαγωνιστούν στις πανελλαδικές για την εισαγωγή τους στην Ανώτατη Εκπαίδευση μιας και από τις προτιμήσεις τους στη Α΄ δήλωση δεν έχει προκύψει κανένα ΤΕΠ.

6. Μετά τη λήξη του πρώτου τετραμήνου, οι μαθητές της κατηγορίας (1) επιβεβαιώνουν αν θα συμμετάσχουν στις πανελλαδικές εξετάσεις ή αν προτιμούν να εισαχθούν σε ένα από τα ΤΕΠ που είχαν συμπεριλάβει στην Α΄ δήλωση. Η επιβεβαίωση αυτή είναι οριστική και δεσμευτική. Συγκεκριμένα, ένας μαθητής που είχε τουλάχιστον ένα ΤΕΠ στην Α΄ Δήλωση μπορεί:

(α) να επιλέξει εισαγωγή σε ΑΕΙ μέσω πανελλαδικών εξετάσεων, χάνοντας το δικαίωμα πρόσβασης σε κάποιο από τα ΤΕΠ που είχε δηλώσει ή,

(β) να επιλέξει ένα από τα ΤΕΠ που είχε συμπεριλάβει στην Α΄ δήλωση, οπότε εισάγεται στο Τμήμα αυτό, με μόνη προϋπόθεση την κτήση του απολυτηρίου της Γ΄ Λυκείου. Αν για την εισαγωγή στο Τμήμα που επέλεξε προβλέπεται και εξέταση σε ειδικό μάθημα, ο υποψήφιος θα εξεταστεί στο ειδικό αυτό μάθημα μαζί με τους υποψηφίους που εξετάζονται πανελλαδικά.

Το παρακάτω σχήμα απεικονίζει την όλη διαδικασία από το σχολικό έτος 2019-2020 και εφεξής:

Για τους μαθητές που διάλεξαν να εισαχθούν σε ΤΕΠ χωρίς πανελλαδικές δε θα υπάρξει δυνατότητα μετεγγραφής.

Το σύστημα θα εφαρμοστεί για πρώτη φορά για την Γ' Λυκείου του 2019-2020, και οι υποψήφιοι όλων των κατηγοριών θα εισαχθούν σε Τμήματα που θα έχουν τον ελάχιστο αριθμό

των 8 μελών Δ.Ε.Π., που εξασφαλίζουν την αυτοδυναμία τους, θα έχουν ανανεωμένο πρόγραμμα σπουδών και θα έχουν την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή.

Οι μαθητές που επέλεξαν τις πανελλαδικές, μετά τις εξετάσεις και τη δημοσιοποίηση των βαθμών τους της τελικής επίδοσης, υποχρεούνται τον Ιούλιο του 2020, μετά τις πανελλαδικές, να συμπληρώσουν το μηχανογραφικό και να θέσουν όσες επιλογές Τμημάτων επιθυμούν, ασχέτως του περιεχομένου της Α΄ δήλωσης και θα εισαχθούν σε αυτά με βάση τις επιδόσεις τους, όπως ακριβώς ισχύει στο υπάρχον σύστημα εισαγωγής.

Στα τμήματα που απαιτούν την εξέταση κάποιου ειδικού μαθήματος (ξένες φιλολογίες, τμήματα με σχέδιο, ΤΕΦΑΑ κτλ.) ή πρακτικής δοκιμασίας η εξέτασή τους γίνεται μόνο σε πανελλαδικές εξετάσεις, ανεξαρτήτως αν ο υποψήφιος έχει επιλέξει την εισαγωγή του μέσω ΤΕΠ ή πανελλαδικών εξετάσεων. Συνεπώς αν κάποια από τα εν λόγω τμήματα προκύψει ότι ανήκουν στα ΤΕΠ μετά την Α΄ δήλωση, οι υποψήφιοι οι οποίοι τα έχουν δηλώσει και θέλουν να εισαχθούν σε αυτά χωρίς πανελλαδικές εξετάσεις, θα έχουν την υποχρέωση να εξετάζονται πανελλαδικά μόνο στα αντίστοιχα ειδικά μαθήματα και να επιτυγχάνουν την ελάχιστη απαιτούμενη επίδοση, καθώς και στις πρακτικές δοκιμασίες, ώστε να εξασφαλίσουν την είσοδό τους στα εν λόγω τμήματα με το απολυτήριό τους.

Επίσης, καταργείται η δυνατότητα με ένα μάθημα Γενικής Παιδείας να ανοίγει η πρόσβαση σε άλλο επιστημονικό πεδίο. Σήμερα, μόνο το 30% των υποψηφίων σπουδάζει αυτό που θα ήθελε, όπως αυτό αντανακλάται στις προτιμήσεις στα μηχανογραφικά δελτία, με αποτέλεσμα να υπάρχει μεγάλος αριθμός φοιτητών που, καθώς σπουδάζουν κάτι που δεν θέλουν, λιμνάζουν και δεν παίρνουν πτυχίο για πολλά χρόνια. Το νέο σύστημα προτρέπει τους υποψηφίους να κατευθυνθούν στα τμήματα που πραγματικά θέλουν και όχι απλά να «πετύχουν κάπου». Αντίληψη του ΥΠ.Π.Ε.Θ. είναι ότι η επιλογή του τμήματος που θα σπουδάσει ο υποψήφιος, πρέπει να είναι προϊόν σκέψης, καθώς θα καθορίσει όλη την υπόλοιπη επαγγελματική του ζωή.

Βέβαια, το νέο σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια συνδυάζεται με την κτήση ενός αναβαθμισμένου απολυτηρίου Λυκείου.

Στόχος της προτεινόμενης αναμόρφωσης της Γ΄ τάξης του Γενικού Λυκείου είναι η αντιμετώπιση σοβαρών προβλημάτων, που οφείλονται κυρίως στη διττή ιδιότητα όσων φοιτούν σε αυτήν την τάξη, δηλαδή αφενός του μαθητή Λυκείου και αφετέρου του υποψήφιου φοιτητή Α.Ε.Ι.. Αυτή η πραγματικότητα οδήγησε στην αδιαφορία των μαθητών για όσα μαθήματα δεν εμπλέκονται στις πανελλαδικές εξετάσεις, την αντιμετώπιση του σχολείου ως πάρεργου με

αντίστοιχη προσήλωση στην παραπαιδεία, την υποβάθμιση του απολυτηρίου και, βεβαίως, την άσκηση ασφυκτικής καθημερινής πίεσης στους νέους αλλά και στις οικογένειές τους που αναγκάζονται να δαπανούν για κάθε «φουρνιά» υποψηφίων 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ για την προετοιμασία προς τις πανελλαδικές.

Η πρόταση του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων αποτελεί παρέμβαση στη δομή και το πρόγραμμα της Γ΄ Λυκείου, στον τρόπο κτήσης του απολυτηρίου αλλά και στον τρόπο εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην προοπτική σταδιακής καθιέρωσης της ελεύθερης πρόσβασης. Η πρόταση αυτή διαμορφώθηκε με βάση τη φιλοσοφία της προσέγγισης του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, των προτάσεων που διατυπώθηκαν στη διάρκεια του Εθνικού Διαλόγου για την Παιδεία στην περίοδο 2015-2016, τα πορίσματα των συζητήσεων στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής την ίδια περίοδο, καθώς και μετά από διάλογο με την εκπαιδευτική κοινότητα και διάφορους εκπαιδευτικούς και επιστημονικούς φορείς, ιδιαίτερα μετά τις εξαγγελίες της 3ης Σεπτεμβρίου 2018.

Οι αλλαγές εντάσσονται σε ένα γενικότερο σχέδιο ευρείας μεταρρύθμισης της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που θα ενισχύει τον μορφωτικό ρόλο του Λυκείου με ολοκλήρωση της βασικής μόρφωσης στο πλαίσιο της καθιέρωσης της δεκαετήχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης, αλλά συγχρόνως είναι και στενά συνυφασμένες με τις μεταρρυθμίσεις της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Σκοπός είναι να εξασφαλιστεί για την ελληνική νεολαία μια παιδεία σύγχρονη και ελκυστική που να ανταποκρίνεται στις πολύπλοκες απαιτήσεις μιας σύγχρονης κοινωνίας, τόσο σε απόκτηση γνώσεων όσο και στην καλλιέργεια των αξιών. Στόχος είναι η συγκρότηση ελεύθερων, δημοκρατικών και υπεύθυνων αυριανών πολιτών, αλλά και η ορθή προετοιμασία των αυριανών επιστημόνων, με τρόπο παιδαγωγικά ορθό, με εμβάθυνση στα διάφορα γνωστικά πεδία με ουσιαστική εμπλοκή εκπαιδευτικών και μαθητών μέσα στο σχολείο και όχι αποστήθιση, και με ακόμη μεγαλύτερη μείωση των κοινωνικών και γεωγραφικών ανισοτήτων που υπάρχουν σήμερα.

Ο λόγος που προτάχθηκαν οι αλλαγές στην Γ΄ Γενικού Λυκείου και στο σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι ότι ο ασφυκτικός εναγκαλισμός της τάξης αυτής από τις πανελλαδικές εξετάσεις ματαιώνει σε μεγάλο βαθμό, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των εκπαιδευτικών, την εκπαιδευτική διαδικασία. Επιπλέον, όπως φαίνεται από τον συνήθη χρόνο έναρξης της προετοιμασίας για τις εξετάσεις, ούτε προηγούμενες τάξεις του Λυκείου είναι απαλλαγμένες από την αγωνία των μαθητών, οι οποίοι ήδη αρχίζουν να σκέπτονται ως

υποψήφιοι. Για τον λόγο αυτό είναι απαραίτητο να αντιμετωπιστούν οι παθογένειες των εξετάσεων και η Γ΄ Λυκείου να αναδιοργανωθεί ώστε να αποκτήσει ξεκάθαρο σκοπό και περιεχόμενο και να λειτουργήσει ως ανάχωμα προστασίας της υπόλοιπης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με τελικό στόχο να μπορούν απρόσκοπτα οι νέοι να αποκτήσουν τα αναγκαία για τη ζωή τους εφόδια που η βαθμίδα αυτή έχει να τους προσφέρει. Αν δεν αρχίσουν να αντιμετωπίζονται τα εξαιρετικά σοβαρά προβλήματα και οι παθογένειες της Γ΄ Λυκείου, οποιαδήποτε αλλαγή στις άλλες τάξεις δεν θα μπορέσει να εδραιωθεί.

Σκοπός είναι να μειωθούν δραστικά τα μαθήματα Γενικής Παιδείας, τα οποία, παρά τις όποιες φιλότιμες προσπάθειες των εκπαιδευτικών, αντιμετωπίζονται με αδιαφορία από τους μαθητές. Συνεπώς, η μόνη λύση με βάση τα σημερινά δεδομένα είναι να δοθεί στη Γ΄ Λυκείου ένας στόχος (και όχι δύο στόχους αντιφατικούς μεταξύ τους), ώστε να ανακτηθεί η λειτουργικότητά της και η αξία της μέσα στο συνολικό σύστημα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Από την άλλη πλευρά, από το 2020-2021, στόχος είναι να εξορθολογιστεί και το πρόγραμμα της Α΄ και Β΄ Λυκείου και να καταργηθεί ο διαχωρισμός σε Ομάδες Προσανατολισμού στη Β΄ Λυκείου, που υποχρεώνει σήμερα τους μαθητές να αποφασίζουν πρόωρα για το επαγγελματικό τους μέλλον. Οι μαθητές θα κάνουν την επιλογή τους με την προαγωγή τους στη Γ΄ τάξη ΓΕΛ, σύμφωνα με τις κλίσεις και τις προτιμήσεις τους.

Αλλαγές πρόκειται να γίνουν και στα μαθήματα των ομάδων προσανατολισμού. Σήμερα κάθε Ομάδα προσανατολισμού περιλαμβάνει μαθήματα που εξετάζονται στις πανελλαδικές αλλά και μαθήματα που δεν εξετάζονται. Στόχος είναι να περιλαμβάνει μόνο όσα εξετάζονται, ώστε να προσφέρει στους μαθητές/υποψηφίους μια λιτή δομή που τους επιτρέπει να μελετούν αποκλειστικά και περισσότερες ώρες τα μαθήματα με τα οποία στην πραγματικότητα ασχολούνται λόγω των πανελλαδικών. Παράλληλα, πρόκειται να αυξηθούν οι ώρες διδασκαλίας στα μαθήματα προσανατολισμού με σχετική αύξηση της ύλης. Συνυπολογίζοντας τη μείωση των αντικειμένων με την αύξηση της ύλης, ο τελικός φόρτος του μαθητή/υποψήφιου της Γ΄ Λυκείου μειώνεται και, το κυριότερο, εστιάζεται στα μαθήματα που πραγματικά απασχολούν τους μαθητές.

Ταυτόχρονα σχεδιάζεται αναβάθμιση των ενδοσχολικών εξετάσεων, προκρίνεται η λύση της συνεργατικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων, η οποία όχι μόνο δεν αποστερεί από τα σχολεία την αυτονομία τους για τις ενδοσχολικές εξετάσεις, αλλά αποτελεί και ένα πρώτο στάδιο για την εμπέδωση πνεύματος συνεργασίας των σχολικών μονάδων, το οποίο δεν πρέπει

να περιοριστεί μόνο στο ζήτημα των εξετάσεων. Εξάλλου, οι απολυτήριες εξετάσεις σε καμία περίπτωση δεν είναι επιπλέον πανελλαδικές. Εκτός από το ότι τα θέματα θα είναι από εκπαιδευτικούς της περιοχής τους, το σημαντικότερο είναι ότι οι απολυτήριες εξετάσεις δεν είναι ανταγωνιστικές· δεν επιτυγχάνει όποιος πήρε καλύτερο βαθμό από ανθυποψηφίους του, αλλά απλά όποιος πήρε βαθμό απόλυσης (9,5). Σε επόμενα σχολικά έτη ο βαθμός απολυτηρίου θα συνυπολογίζεται και στη διαμόρφωση του βαθμού πρόσβασης των πανελλαδικών εξετάσεων.

Με την ενίσχυση της αξιοπιστίας του απολυτηρίου επιτυγχάνεται και η ισότιμη αντιμετώπιση των αποφοίτων των ΓΕΛ στην αγορά εργασίας, αφού είναι προσόν διορισμού μέσω ΑΣΕΠ.

Συμπερασματικά, με την περιγραφή αυτή των επικείμενων αλλαγών, γίνεται φανερό η προσπάθεια να γίνουν σταθερά βήματα αντιμετώπισης όλων των παθογενειών που σήμερα ταλανίζουν τόσο τους εκπαιδευτικούς όσο και τους μαθητές/υποψήφιους και τις οικογένειές τους. Στόχος παραμένει να δοθεί στους μαθητές η δυνατότητα αφενός να λάβουν ουσιαστική παιδεία και αφετέρου να προετοιμαστούν επαρκώς και με τρόπο παιδαγωγικά αποδεκτό για την εισαγωγή τους στα ΑΕΙ μέσα στο σχολείο, με περιορισμό των οικονομικών βαρών της παραπαιδείας, να αποκτήσουν ένα αναβαθμισμένο αξιόπιστο απολυτήριο με αξιοκρατικό αντίκρισμα στην αγορά εργασίας και, ενδεχομένως, να εισαχθούν με ελεύθερη πρόσβαση στο Τμήμα της προτίμησής τους χωρίς εξετάσεις, εφόσον το επιθυμούν. Το σχέδιο αυτό αποτελεί την αρχή για μια ευρύτερη αναμόρφωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που θα επιτελεστεί σταδιακά, χωρίς αναταράξεις για τη σχολική κοινότητα, πάντα με γνώμονα το συμφέρον των παιδιών.

Στο έκτο μέρος του νομοσχεδίου αναμορφώνεται το νομοθετικό πλαίσιο για τα Γενικά Αρχεία του Κράτους. Η ανάγκη για συστηματική οργάνωση αρχείων και αρχειακού υλικού προέκυψε από το αυξανόμενο ενδιαφέρον των λαών για το παρελθόν τους, ήδη από τις αρχές του 19^{ου} αιώνα και τη συνακόλουθη ανάπτυξη της ιστορικής επιστήμης. Στη χώρα μας, ήδη από τα πρώτα χρόνια μετά την Επανάσταση του 1821, προέκυψε η επιτακτική ανάγκη για συγκρότηση «Κεντρικής Διοίκησης» ώστε να διαχειριστεί τη νομοθετική, δικαστική και εκτελεστική εξουσία, καθώς η τουρκική διοίκηση είχε καταλυθεί και απομακρυνθεί από τις ελληνοκρατούμενες περιοχές. Στο πλαίσιο αυτό, ιδρύθηκαν τα «Μινιστέρια» (πρόδρομοι των σημερινών Υπουργείων), που αργότερα μετονομάστηκαν σε Γραμματείες.

Το 1829 δημιουργήθηκε το «Αρχειοφυλακείον της Επικρατείας», ως η ειδική υπηρεσία συγκέντρωσης των τεκμηρίων που δημιουργούσαν οι Γραμματείες. Η υπηρεσία αυτή διαλύθηκε

το 1833 και κάθε Γραμματεία πήρε πίσω τα τεκμήρια που είχε εναποθέσει σε αυτήν. Το 1836, το Ελεγκτικό Συνέδριο οργάνωσε το δικό του αρχείο και οι Γραμματείες εναπόθεσαν εκεί τα αρχεία τους. Στη συνέχεια, η Ελληνική Βουλή αποφάσισε το 1846 να συγκεντρώσει και να ταξινομήσει σε δικό της χώρο, τα αρχεία των Εθνοσυνελεύσεων, ενώ το 1855 εξέδωσε τα «Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας».

Ουσιαστική τομή στην αρχειακή πολιτική της χώρας σημειώθηκε το 1914, όταν η Κυβέρνηση του Ελευθερίου Βενιζέλου ψήφισε στη Βουλή τον ν.380/1914, με τον οποίο ιδρύθηκε «Υπηρεσία των Αρχείων του Κράτους». Η Υπηρεσία αναδιοργανώθηκε με τον ν.2027/1939 και λειτούργησε έτσι μέχρι το 1991. Το 1991 ψηφίζεται ο ν. 1946, ως «*Νόμος αριθ. 1946: Γενικά Αρχεία του Κράτους (Γ.Α.Κ.) και άλλες διατάξεις*», ο οποίος περιλαμβάνει -μεταξύ άλλων- επικαιροποιημένο ορισμό του *αρχείου*, απαγορεύει την εξαγωγή από τη χώρα αρχείων που έχουν χαρακτηριστεί ως «εθνικής σημασίας», οργανώνει την υπηρεσία σε τμήματα και δημιουργεί παραρτήματά της στις έδρες όλων των Νομών που ως τότε δεν υπήρχαν. Τα Γ.Α.Κ. λειτουργούν έκτοτε με βάση αυτό το νόμο, ενώ μετέπειτα, ο ν.2846/2000 κατήργησε την ως τότε αυτοτελή υπηρεσία «*Αρχείο Πρωθυπουργού, Υπουργών και Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης*» και την υπήγαγε στην Κεντρική Υπηρεσία των Γ.Α.Κ..

Το παρόν σχέδιο νόμου στοχεύει στην ενδυνάμωση των Γ.Α.Κ. τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο, θέτοντας ως βασικούς άξονες την επικαιροποίηση της αρχειακής ορολογίας, τη διαμόρφωση του πλαισίου εύρυθμης συνεργασίας με τις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, τους εκκλησιαστικούς φορείς, τους ιδιώτες και τους λοιπούς κατόχους αρχείων. Παράλληλα αποσκοπεί στη ρύθμιση ζητημάτων που σχετίζονται με την προστασία των αρχείων, τον εξορθολογισμό της διοικητικής δομής των Γ.Α.Κ. και την εναρμόνιση με τη διοικητική διαίρεση της χώρας, σύμφωνα με τον ν. 3852/2010 (Α' 87) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού των Γ.Α.Κ. μέσω της στελέχωσής τους από ειδικό επιστημονικό προσωπικό κατά τα πρότυπα των αντίστοιχων υπηρεσιών των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τέλος, την ενίσχυση της εξωστρέφειας των Γ.Α.Κ. προς την κοινωνία.

Τα Γ.Α.Κ. διαθέτουν ήδη σημαντικό ρόλο στην εποπτεία, διάσωση, συγκέντρωση, συντήρηση, καταγραφή, ταξινόμηση και ευρετηρίαση του αρχειακού υλικού της χώρας, τη συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα σε συνεργασία με άλλους επιστημονικούς φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, καθώς και στη διαχείριση της πληροφορίας του δημόσιου τομέα, όχι μόνο σε ιστορική βάση, αλλά και στο πλαίσιο που καθορίζεται από τις σύγχρονες και τρέχουσες

εξελιξείς της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Με το παρόν σχέδιο νόμου, ο ρόλος αυτός αναβαθμίζεται και ενισχύεται.

Στο έβδομο μέρος περιλαμβάνονται οι διατάξεις για την ιδιωτική εκπαίδευση, ενώ στο έβδομο μέρος περιλαμβάνονται οι λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του ΥΠ.Π.Ε.Θ. για την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, καθώς και η θεσμοθέτηση του πιστοποιητικού μουσικών γνώσεων.

B. Επί των άρθρων:

Μέρος Α΄

Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και λοιπές διατάξεις τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Κεφάλαιο Α΄

Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος

Άρθρο 1

Στο **άρθρο 1** ορίζεται η οργάνωση και η λειτουργία του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.), ως Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (Α΄ 114).

Άρθρο 2

Σχολές και Τμήματα του ΔΙ.ΠΑ.Ε.

Στην **παρ. 1** προβλέπεται η ίδρυση Σχολών και Τμημάτων στο ΔΙ.ΠΑ.Ε..

Στην **παρ. 2** ορίζονται τα σχετικά με τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη των Σχολών και των Τμημάτων.

Στην **παρ. 3** ορίζεται ότι σε τρία (3) νέα Τμήματα συνιστώνται νέες θέσεις μελών Δ.Ε.Π..

Στην **παρ. 4** ορίζονται τα σχετικά με την έναρξη της ακαδημαϊκής λειτουργίας των Σχολών και των Τμημάτων. Η εκπαιδευτική λειτουργία των Τμημάτων και η εισαγωγή των πρώτων φοιτητών αρχίζει από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020, με εξαίρεση τα Τμήματα της παρ. 3 του

παρόντος (Δημόσιας Διοίκησης, Ανατολικών Γλωσσών και Γεωλογίας), των οποίων η εκπαιδευτική λειτουργία θα ξεκινήσει μετά την ολοκλήρωση της οριζόμενης διαδικασίας.

Στην **παρ. 5** ορίζεται ότι ο πρώτος κύκλος σπουδών στα Τμήματα έχει χρονική διάρκεια οκτώ (8) ακαδημαϊκά εξάμηνα, με εξαίρεση τα Τμήματα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, Αγροτικής Βιοτεχνολογίας και Οινολογίας, Γεωπονίας, και Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων, που έχει διάρκεια δέκα (10) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Στην **παρ. 6** ορίζονται τα σχετικά με τη διαμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών των Τμημάτων σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4009/2011 (Α' 195).

Στην **παρ. 7** ορίζεται ότι το Παράρτημα λειτουργεί με τη Συνέλευση Τμήματος της Νοσηλευτικής Θεσσαλονίκης και γι' αυτό το λόγο καθορίζεται ξεχωριστός αριθμός εισακτέων.

Άρθρο 3

Πανεπιστημιακό Κέντρο Διεθνών Προγραμμάτων Σπουδών

Με την **παρ. 1** συνίσταται ως ακαδημαϊκή μονάδα του ΔΙ.ΠΑ.Ε., το Πανεπιστημιακό Κέντρο Διεθνών Προγραμμάτων Σπουδών, στο οποίο εντάσσονται οι υφιστάμενες Σχολές του ΔΙ.ΠΑ.Ε., που ιδρύθηκαν με τις διατάξεις του ν. 3391/2005 (Α' 240), με σκοπό την παροχή ανώτατης εκπαίδευσης, σε ξένη γλώσσα, σε έλληνες και σε αλλοδαπούς.

Στην **παρ. 2** καθορίζεται η συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο διοικεί το Πανεπιστημιακό Κέντρο Διεθνών Προγραμμάτων Σπουδών και προβλέπεται η διοίκηση των μη αυτοδύναμων Τμημάτων.

Στην **παρ. 3** προβλέπεται η συγχώνευση των υφιστάμενων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, Σχολών Ανθρωπιστικών Σπουδών και Οικονομίας, Διοίκησης και Νομικών Σπουδών, στη Σχολή Ανθρωπιστικών, Κοινωνικών και Οικονομικών Σπουδών του ΔΙ.ΠΑ.Ε. και ρυθμίζονται τα σχετικά με τον παρεχόμενο τίτλο σπουδών.

Στην **παρ. 4** προβλέπεται η ίδρυση νέων Τμημάτων και η ένταξή τους στις Σχολές του ΔΙ.ΠΑ.Ε..

Στην **παρ. 5** ορίζεται ότι στα Τμήματα του Πανεπιστημιακού Κέντρου Διεθνών Προγραμμάτων Σπουδών, οργανώνονται προγράμματα σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου σε ξένη γλώσσα και απονέμονται τίτλοι σπουδών αντίστοιχοι και ισότιμοι με τους τίτλους σπουδών που διδάσκονται στην ελληνική γλώσσα που απονέμονται από Τμήματα Α.Ε.Ι.. Επιπλέον,

προβλέπεται η δυνατότητα λειτουργίας ειδικών προγραμμάτων εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας για τους αλλοδαπούς φοιτητές.

Στην **παρ. 6** ορίζεται το πλαίσιο διαμόρφωσης και οργάνωσης των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου. Ειδικότερα, προβλέπεται η διαδικασία ίδρυσης, κατάργησης, κατάτμησης, μετονομασίας ή μεταβολής του γνωστικού τους αντικειμένου. Επιπλέον, ορίζεται η χρονική διάρκεια τουλάχιστον οκτώ (8) εξαμήνων των προγραμμάτων σπουδών, καθώς και η δυνατότητα σε κάθε Τμήμα να παρέχει περισσότερα από ένα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου με τον ορισμό μέλους Δ.Ε.Π. ως ακαδημαϊκού υπεύθυνου. Ακολούθως, προβλέπεται η μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης για τη διδασκαλία των θεωρητικών μαθημάτων και η δυνατότητα διεξαγωγής και ομαδικών συμβουλευτικών συναντήσεων για την αξιοποίηση κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού. Στη συνέχεια, παρουσιάζεται το πλαίσιο και η διαδικασία επιλογής των υποψήφιων φοιτητών. Επιπροσθέτως, ορίζεται ότι, οι φοιτητές επιβαρύνονται με έξοδα για την απόκτηση εκπαιδευτικού και πληροφοριακού υλικού και για την κάλυψη των ιδιαίτερων δαπανών επικοινωνίας, που συνδέονται με την εφαρμογή του συστήματος της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ενώ σε φοιτητές τρίτων χωρών μπορεί να επιβάλλονται δίδακτρα, το ύψος των οποίων καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Τέλος, προβλέπεται η διαδικασία για τη χορήγηση υποτροφιών.

Στην **παρ. 7** προβλέπεται ότι θέματα οργάνωσης και λειτουργίας του πρώτου κύκλου σπουδών των Τμημάτων του Ιδρύματος καθορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας τους και τα θέματα τα οποία ρυθμίζει.

Στην **παρ. 8** προβλέπεται η διαδικασία ίδρυσης και λειτουργίας προγραμμάτων σπουδών δεύτερου κύκλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4485/2017.

Άρθρο 4

Πανεπιστημιακό Ερευνητικό Κέντρο ΔΙ.ΠΑ.Ε.

Με την **παρ. 1** ιδρύεται Πανεπιστημιακό Ερευνητικό Κέντρο (Π.Ε.Κ.) στο ΔΙ.ΠΑ.Ε..

Στην **παρ. 2** ορίζονται οι σκοποί του Π.Ε.Κ., ενώ στην **παρ. 3** καθορίζεται ο τρόπος δράσης του Π.Ε.Κ. προς επίτευξη των καθορισμένων σκοπών.

Στην **παρ. 4** καθορίζονται τα Ινστιτούτα από τα οποία αποτελείται το Π.Ε.Κ..

Στην **παρ. 5** ορίζονται τα όργανα διοίκησης του Π.Ε.Κ., η συγκρότηση του Συμβουλίου, οι αρμοδιότητές του, καθώς και οι υποχρεώσεις του Προέδρου και του Αντιπροέδρου του Συμβουλίου του Π.Ε.Κ..

Στην **παρ. 6** ορίζεται ότι, κάθε Ινστιτούτο του Π.Ε.Κ. διοικείται από τριμελή συντονιστική επιτροπή, στην οποία προΐσταται ο Διευθυντής του Ινστιτούτου και στη συνέχεια, περιγράφονται οι στόχοι και οι αρμοδιότητές τους.

Στην **παρ. 7** καθορίζονται οι προϋποθέσεις επιλογής του Αντιπροέδρου του Συμβουλίου, των Διευθυντών των Ινστιτούτων και των μελών των συντονιστικών επιτροπών.

Στην **παρ. 8** ορίζονται τα σχετικά με την παραχώρηση στο Π.Ε.Κ. των απαραίτητων χώρων και εξοπλισμών του ΔΙ.ΠΑ.Ε. για την εγκατάσταση και λειτουργία του, και παρέχεται η δυνατότητα ίδρυσης γραφείων και παραρτημάτων και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας.

Στην **παρ. 9** προσδιορίζονται οι πόροι του Π.Ε.Κ..

Στην **παρ. 10** καθορίζεται ο τρόπος διαχείρισης των πάσης φύσεως πόρων του Π.Ε.Κ. από τον ΕΛΚΕ για τις γενικές λειτουργικές και αναπτυξιακές ανάγκες του κάθε Ινστιτούτου.

Στην **παρ. 11** προβλέπεται η τοποθέτηση διοικητικού προσωπικού του Ιδρύματος στο Π.Ε.Κ.

Στην **παρ. 12** ορίζεται ότι τα μέλη του Συμβουλίου και της συντονιστικής επιτροπής δεν λαμβάνουν αποζημίωση για τη συμμετοχή τους, εκτός από τα οδοιπορικά τους έξοδα.

Στην **παρ. 13** καθορίζονται ο χρόνος και ο τρόπος κατάρτισης του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του ερευνητικού κέντρου, καθώς και τα θέματα που ρυθμίζονται σ' αυτόν.

Στην **παρ. 14** καθορίζεται ο τρόπος ίδρυσης, μετονομασίας, συγχώνευσης ή κατάργησης των Ινστιτούτων του Π.Ε.Κ..

Άρθρο 5

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Ανάπτυξης

Στην **παρ. 1** προβλέπεται η ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Έρευνας και Ανάπτυξης (Ι.Ε.Ε.Α.) ως ακαδημαϊκής μονάδα του ΔΙ.ΠΑ.Ε. στη Θεσσαλονίκη.

Στις **παρ. 2 και 3** καθορίζονται οι σκοποί του Ι.Ε.Ε.Α., καθώς και η διασφάλιση της συνεργασίας των υπηρεσιών του Πανεπιστημίου για την επίτευξη των σκοπών αυτών.

Στην **παρ. 4** καθορίζεται ο τρόπος ανάδειξης και η θητεία των οργάνων διοίκησης του Ι.Ε.Ε.Α..

Στην **παρ. 5** ορίζονται τα σχετικά με την παραχώρηση στο Ι.Ε.Ε.Α. των απαραίτητων χώρων και εξοπλισμών του ΔΙ.ΠΑ.Ε. για την εγκατάσταση και λειτουργία του.

Στην **παρ. 6** προβλέπεται η τοποθέτηση διοικητικού προσωπικού του Ιδρύματος στο Ι.Ε.Ε.Α..

Στην **παρ. 7** προσδιορίζονται οι πόροι του Ι.Ε.Ε.Α..

Στην **παρ. 8** καθορίζονται ο χρόνος και ο τρόπος κατάρτισης του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Ι.Ε.Ε.Α., καθώς και τα θέματα που ρυθμίζονται σ' αυτόν.

Κεφάλαιο Β΄

Ένταξη των Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, Τ.Ε.Ι. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης στο ΔΙ.ΠΑ.Ε.

Άρθρο 6

Στην **παρ. 1** του άρθρου 6 ορίζεται ότι το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κεντρικής Μακεδονίας (Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας), το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (Τ.Ε.Ι. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης) και το Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης (Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης) καταργούνται ως αυτοτελή νομικά πρόσωπα και εντάσσονται στο ΔΙ.ΠΑ.Ε., το οποίο είναι οιονεί καθολικός διάδοχός τους.

Στην **παρ. 2** ορίζεται ότι εκκρεμείς δίκες με διάδικους τα Τ.Ε.Ι. συνεχίζονται από το ΔΙ.ΠΑ.Ε..

Τέλος, στην **παρ. 3** ορίζεται ότι οι Ε.Λ.Κ.Ε. των Τ.Ε.Ι. εντάσσονται στον Ε.Λ.Κ.Ε. του ΔΙ.ΠΑ.Ε. και οι Μονάδες Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης (Μ.Ο.Δ.Υ.) των Τ.Ε.Ι. ενσωματώνονται στην αντίστοιχη μονάδα του Ε.Λ.Κ.Ε. του ΔΙ.ΠΑ.Ε..

Άρθρο 7

Ένταξη προσωπικού

Στο άρθρο 7 ορίζεται ότι το πάσης φύσεως προσωπικό των Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, του Τ.Ε.Ι. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και του Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης με τις αντίστοιχες θέσεις, συμπεριλαμβανομένων και των προσωρινών ή προσωποπαγών θέσεων, μεταφέρονται αυτοδικαίως, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, στο ΔΙ.ΠΑ.Ε., και εκδίδονται σχετικές διαπιστωτικές πράξεις του Πρύτανη, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 8**Ένταξη μελών Δ.Ε.Π.**

Στο **άρθρο 8** καθορίζονται οι διαδικασίες ένταξης του προσωπικού των Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, του Τ.Ε.Ι. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας στα Τμήματα του ΔΙ.ΠΑ.Ε. καθώς και οι διαδικασίες μετατροπής της θέσης των μελών ΔΕΠ από προσωποπαγείς σε οργανικές.

Στην **παρ. 2** ορίζεται ότι τα μέλη Δ.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. με την ένταξή τους αποκτούν τους ακαδημαϊκούς τίτλους των μελών Δ.Ε.Π. του ΔΙ.ΠΑ.Ε., κατ' αντιστοιχία των θέσεων που κατέχουν, δηλαδή καθηγητές α' βαθμίδας, αναπληρωτές καθηγητές, επίκουροι καθηγητές, υπηρετούντες λέκτορες, και υποβάλλονται στο ακαδημαϊκό καθεστώς των μελών Δ.Ε.Π. πανεπιστημίων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, σύμφωνα με την παρ. 3.

Από την ένταξη των Τ.Ε.Ι. στην ανώτατη βαθμίδα εκπαίδευσης με τον ν. 2916/2001 (Α' 114), τόσο οι καθηγητές των πανεπιστημίων όσο και των Τ.Ε.Ι. είναι καθηγητές Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 16 του Συντάγματος. Είναι άπαντες δημόσιοι λειτουργοί, μέλη Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι.. Διαφοροποιούνται μισθολογικά γιατί διαφοροποιούνται και οι υποχρεώσεις τους, όμως είναι όλοι καθηγητές ανώτατων ιδρυμάτων και κατέχουν τις θέσεις τους ύστερα από κρίση των τυπικών και ουσιαστικών τους προσόντων, από τα «ίδια» εκλεκτορικά σώματα, με την έννοια ότι αυτά αποτελούνται από μέλη Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι., τόσο πανεπιστημίων όσο και Τ.Ε.Ι., χωρίς διάκριση. Οι καθηγητές, λοιπόν, του Τ.Ε.Ι. κατέχουν ήδη τις θέσεις τους ύστερα από ουσιαστική κρίση και αξιολόγηση των προσόντων τους από όργανα των Α.Ε.Ι., σύμφωνα και με την αρχή του αυτοδιοίκητου. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι τα προσόντα εκλογής τόσο στα Τ.Ε.Ι. όσο και στα πανεπιστήμια έχουν πολλές φορές τροποποιηθεί στην πάροδο των χρόνων, ορισμένες φορές μάλιστα ουσιωδώς. Κάθε φορά που τροποποιούνται τα προσόντα οι υπηρετούντες καθηγητές δεν επανυποβάλλονται σε κρίση για να διαπιστωθεί αν πληρούν τα νέα κριτήρια ή όχι. Αρκεί που μια φορά κρίθηκαν ότι είναι ικανοί να είναι καθηγητές ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Συντάγματος. Παρόλα αυτά για την άρση οποιασδήποτε αμφισβήτησης σχετικά με την πλήρη εφαρμογή της αρχής της ισότητας, για τους καθηγητές της α' βαθμίδας, όπου υπάρχει μια μικρή διαφοροποίηση των προσόντων, προβλέπεται ειδική διαδικασία ένταξης σε τακτική θέση. Συγκεκριμένα, ως προς τα προσόντα που απαιτούνται, κοινή προϋπόθεση για την εκλογή σε όλες τις βαθμίδες (τόσο για Τ.Ε.Ι. όσο και για πανεπιστήμιο) είναι η κατοχή διδακτορικού

διπλώματος και η συνάφεια του εν γένει ερευνητικού, επιστημονικού ή καλλιτεχνικού έργου των υποψηφίων με το γνωστικό αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 1α του άρθρου 19 του ν. 4009/2011 (Α' 195). Επιμέρους κριτήρια - προσόντα εκλογής προβλέπονταν για τους καθηγητές των Πανεπιστημίων στο άρθρο 14 του ν. 1268/1982 (Α' 87) και αντίστοιχα για τις βαθμίδες των καθηγητών των Τ.Ε.Ι. στο άρθρο 15 του ν. 1404/1983 (Α' 173) και πλέον ορίζονται στο άρθρο 19 του ν. 4009/2011, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 του ν. 4521/2018 (Α' 38), και είναι κοινά για τις δύο κατηγορίες (πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι.). Όσον αφορά στην α' βαθμίδα, τόσο σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις για τους καθηγητές των Πανεπιστημίων, όσο και σύμφωνα με τις νεότερες διατάξεις (ν. 4521/2018), απαιτούνται ορισμένα επιπλέον προσόντα (σε σύγκριση με τις προϊσχύουσες διατάξεις για τους καθηγητές Τ.Ε.Ι.) και για το λόγο αυτό θα υποβληθούν σε κρίση από ειδικά εκλεκτορικά σώματα, αποτελούμενα από καθηγητές πανεπιστημίου. Ειδικότερα, για τη μετατροπή της θέσης τους σε τακτική και την υπαγωγή τους στο ακαδημαϊκό καθεστώς των καθηγητών α' βαθμίδας των πανεπιστημίων, οι καθηγητές α' βαθμίδας του Τ.Ε.Ι. οφείλουν να καταθέσουν αίτηση συνοδευόμενη από τα αναγκαία δικαιολογητικά, ήτοι βιογραφικό σημείωμα και τα απαιτούμενα πιστοποιητικά από τα οποία αποδεικνύεται ότι κατέχουν τα απαιτούμενα από το νόμο προσόντα. Για το σκοπό αυτό συγκροτούνται ειδικού τύπου εκλεκτορικά σώματα από μέλη Δ.Ε.Π. πανεπιστημίου, ήτοι επταμελείς επιτροπές. Ανάλογα με την κρίση αυτή των επιτροπών αυτών οι καθηγητές α' βαθμίδας θα τοποθετούνται σε τακτικές ή θα παραμένουν σε προσωποπαγείς θέσεις.

Εξαίρεση εισάγεται, επίσης, για τους υπηρετούντες λέκτορες (πρώην καθηγητές εφαρμογών) που δεν είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Αυτοί δεν εντάσσονται στην κατηγορία των υπηρετούντων λεκτόρων πανεπιστημίου, αλλά στην κατηγορία των λεκτόρων εφαρμογών και μπορούν, εφόσον αποκτήσουν διδακτορικό δίπλωμα ή ακολουθώντας την ειδική διαδικασία που εισάγεται για όσους έχουν γνωστικό αντικείμενο εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας, να ζητήσουν τη μετατροπή της θέσης τους σε θέση υπηρετούντος λέκτορα πανεπιστημίου, διατηρώντας σε κάθε περίπτωση τη δυνατότητα μονιμοποίησης και εξέλιξής τους στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή. Αντιθέτως, οι Αναπληρωτές Καθηγητές και οι Επίκουροι Καθηγητές εντάσσονται στο ακαδημαϊκό καθεστώς των αντίστοιχων βαθμίδων των μελών Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων μόνο με αίτησή τους, χωρίς την τήρηση άλλης διαδικασίας, αφού τα προσόντα των βαθμίδων αυτών των μελών Δ.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., τόσο σύμφωνα με τις

προϊσχύουσες διατάξεις όσο και σύμφωνα με τις νεότερες διατάξεις (ν. 4521/2018), είναι κατ' ουσίαν αντίστοιχα με τα προσόντα των αντίστοιχων βαθμίδων των μελών Δ.Ε.Π. των πανεπιστημίων.

Τέλος, στην **παρ. 5** ορίζεται ότι η χρονική προϋπόθεση υπηρεσίας τουλάχιστον πέντε (5) ετών στο ίδιο Τμήμα, που προβλέπεται στον νόμο δεν απαιτείται στις περιπτώσεις μετακίνησης μελών Δ.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. προς τα Τμήματα του ΔΙ.ΠΑ.Ε. και αφορά και τους ήδη υπηρετούντες Καθηγητές του ΔΙ.ΠΑ.Ε., για αιτήσεις που κατατίθενται έως τις 31-12-2019, διαφορετικά έως την 31η Δεκεμβρίου του έτους έναρξης της ακαδημαϊκής λειτουργίας του Τμήματος υποδοχής και για μία μόνο μετακίνηση

Άρθρο 9

Ένταξη μελών Ε.ΔΙ.Π.-Ε.Τ.Ε.Π.

Στο **άρθρο 9** ορίζονται τα σχετικά με τη μεταφορά των μελών του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) των Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, τα οποία εντάσσονται σε Τμήματα/Σχολές του ΔΙ.ΠΑ.Ε., ή στο Ίδρυμα, αναλόγως με το που ανήκουν οι θέσεις τους διατηρώντας την ίδια εργασιακή σχέση που κατέχουν, οργανική ή προσωποπαγή θέση, και υποβάλλονται στο ακαδημαϊκό καθεστώς των μελών Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου.

Άρθρο 10

Ένταξη λοιπού προσωπικού

Στην **παρ. 1** του **άρθρου 10** ορίζονται τα σχετικά με τη μεταφορά του λοιπού προσωπικού των Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης δηλαδή του διοικητικού προσωπικού, του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, των επιστημονικών συνεργατών και εργαστηριακών συνεργατών, των ακαδημαϊκών υποτρόφων κλπ., στο ΔΙ.ΠΑ.Ε..

Στην **παρ. 2** ορίζεται ότι το προσωπικό των Τ.Ε.Ι. εξακολουθεί να παρέχει τις υπηρεσίες του και να ασκεί τα καθήκοντά του στο ΔΙ.ΠΑ.Ε. με το ίδιο καθεστώς, τους ίδιους όρους και την ίδια διάρκεια. Το ίδιο ισχύει και για όσους παρέχουν τις υπηρεσίες τους με συμβάσεις έργου.